

Brașovai Lapok

Ára 5 (ei)

Csüörök
1931 * december 24

Főszerkesztő
Sze'e Bé'a dr.

296. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 (ei)

A LESZERELÉS

A B. L. számára írta PAINLEVÉ PÁL volt francia miniszterelnök

A cikk nagyon érdekes sokmértője az ugynevezett külpolitikai őszinteségnek.

Béke és leszerelés! Megszámolhatatlan emberfőek mély és kettős vágya. Ő lehet ember, bacsak nem vak szenvedélyek rabja, aki ne értékelne ama jótéteményeket, melyeket egy szilárd béke, a nemzetközi bizonytalanság megszűnése biztosítana a megromlott világnak? S ha ez a békét más általános leszerelés követné, dollármilliárdok improduktív elköltése és a rettenetes hadügyi hitelk fölöslegessé válásával, micsoda megkönnyebbülést jelentene valamennyi nép számára?

Am itt merül fel mindjárt az az elvi kérdés, vajjon a lefegyverzés egyedül lehetetlenül teszi-e a háborút, s a fokozatos leszerelést nem kell-e kiadásos biztosítékokkal körülvénni, nehogy a békét vezedelmes vállalkozásoknak tegyék ki?

Népies felfogás szerint ugyanis a béke természetes és kikerülhetetlen következménye a leszerelésnek. Ha nincs mivel, nem lehet háboruszkodni. Valójában azonban a békeproblémának számos nehézséget hordozó rendkívül kritikus kérdések: bizalmatlanság, ellenérzés, biztonsági feltételek elb. járnak velük. Misztikus lendülettel nem, csak az ész türelmes erőfeszítésével lehet megoldani.

Már most melyek a fokozatos leszerelés legbiztosabb feltételei, a leggyorsabb módszere? Ezt a kérdést hivatott megoldani a felhívó kormányok legközelebbi tanácskozása.

A LEGFŐBB CÉL A BÉKE FENNTARTÁSA

Mindenekelőtt a békét kell megőrizni. Ideális álláspont szerint elég, ha minden ideig szilárdan elhatározzuk, hogy jorai vagy követelési érdekében sohasem folyamodunk erőszakhoz. Vagyis a felkelés leszerelése az első. Ez valamilyen meg is lesz, de ma nem ez Európa lelkiállapota.

Tegyük fel, hogy valamely elégedetlen országban valamely hatalmas párt erőszakkal akarja felforgatni Európának szerte terjedő felforgatását és ez a párt hatalomra kerül s az utána kerülő akadályt és ellenállást nem tartja magára nézve túlerősnek, vajjon ki fogja megakadályozni a háborút? Ha nincs erőteljes nemzetközi garancia, akkor csupán nemzeti ellenállás állhat szembe a támadással. Ezzel szemben, ugyebár, azt fogják mondani, hogy a támadás tehetetlen, mihielyt megvalósult az általános leszerelés? Ez a feltevés helyes volna, ha minden néptől véglegesen és teljesen el lehetne vonni a harci eszközöket. A támadónak azonban módja van rá, hogy megválassza a támadás pillanatát, helyét, módjait, s ezt a főlényt — ha népessége, ipara, gazdasága erősebb — alapossan ki is tudja használni. A béke szerszamai, mint a bombavető repülőgépek is bizonyították, egy-kettőre át lehet váltottatni hadi fegyverrelé. Már csak a levegőn való támadás lehetősége is ülözön-rüssá teszi — még a legszigorúbb ellenőrzés mellett is — a rögtön egyetemes leszerelést. Fhoz, a biztonság biztosításához, mulhatatlanul szükséges, hogy a apas, jól szervezett nemzetközi garanciákra támaszkodhasson a leszerelés.

Sokan mondták nekiünk, franciáknak, előkelő amerikai, ekendináv és más barátaink is. „Szereljétek le! Szereljétek le! Sőt mégsem, késedelme nélkül. Micsoda példa volna ez a világ számára és a béke mindenkorra biztosítva volna!

Válaszunk erre ez volt: Biztosak önök abban, hogy Európa mai mentalitása mellett egy leszerelt Franciaország pelda volna és nem kísértés? Aristide Briand mondta egy alkalommal, hogy minden nemzet rendkívül gondosan mértékeli azokat a veszedelmeket, melyek őt fenyegetik, de semmibe veszi azokat a ve-

szélyeket, melyeknek mások vannak kitéve. Franciaország nem teheti ki magát efféle meglepetéseknek. Veszedelem esetén nem várhat. A világ legközpontibb, legexponáltabb országa, melynek folyói — mint történelme és földrajza bizonyítja — az invázióknak utját képezik. Hosszu hónapok nem állnának rendelkezésre hogy a lefegyverzettség állapotából átszervezze magát a hadiállapotha.

Vajjon ez azt jelenti, hogy nem akar leszerelni? Sulyos és bántó félreértés volna. Egész lelkéből áhítja az általános leszerelést. Akár a földmívelőt, akár a vá-

rosi polgárt kérdezd meg: leszereljünk-e, azt fogja mondani, igen, de csak akkor, ha megfelelő nemzetközi konvenciók biztosítanak minden népet mindenféle támadás ellen.

Ez a szempont irányította azokat is, akik annak idején a békeszerződéseket csinálták. Ez igazi béke (!), döntőbíró-ságra és kölcsönös segítésre alapítva, a ez teremtetette meg a népszövetségi paktum 8. pontját is, mely a fegyverkezés fokozatos leépítését követeli a nemzeti biztonság minimumáig és a közös eljárás nemzetközi kötelezettségeivel.

Számba kell venni valamennyi nemzet tényleges helyzetét, földrajzi, politikai és más szempontokból, s az ekként megállapított rendszert minden tíz évben revideálni kell. Ez az utóbbi dátum szerepel egyedül a klanulák közt. De már ebből következik, hogy a leszerelés tempója annál gyorsabb lehet, minél jobban

garantált a biztonság. Ezt a tételt mindazok el is ismerték, akik Európában nem szentimentalizmusból akarják a leszerelést megcsinálni, hanem olyképpen, hogy a békét ne veszélyeztessék.

A béke szelleme a közvélemény előtt lassan látszó fejlődés ellenére is halad. A döntőbíró, a támadó megjelölése, a megtámadott állam pénzügyi segítése igéreteiben gazdag diadala a béke szellemének. Egy internacionális szárazföldi hadsereg, számos okból, utópia. Ellenben hatóság fegyver volna a békeapostolok kezében a repülőgép, mely nemzetköziesítése, legalább részlegesen, nem kimerül a francia-német repülőszolgálat már érték s tanulsággal szolgál. Ezt a kérdést néhány hónapja alaposan tanulmányozták, s akik minden akadály ellenére optimista hittel akarták a békét és a leszerelést, vessék reményüket és aktivitásukat ebbe a vakmerő és új koncepcióba.

A Nemzeti Bank felhívása

azokhoz a romániai hitelezőkhöz, akiknek Magyarországon vagy Ausztriában követeléseik vannak

Bukarest, december 22.

A romániai hitelezők magyarországi és ausztriai követeléseivel kapcsolatban a Nemzeti Bank igazgatósága fontos közleményt hozott nyilvánosságra. A közlemény hivatkozik a minisztertanács december 14-iki határozatáról szóló jegyzőkönyvre, amely a Monitorul Oficial december 18-iki számában jelent meg.

A minisztertanács határozat szerint a magyar és osztrák jegybankokkal Románia tárgyalásokat vezet fel, hogy a három ország között lefolyt árukereskedelemből származó és a Magyarországgal, valamint Ausztriában életbeléptetett rendkívüli intézkedések miatt elrekedt követeléseket közös megegyezéssel rendezzék. Ezzel az akcióval kapcsolatban

a Nemzeti Bank most felhívja az összes romániai hitelezőket, akiknek követelésük van Magyarországon, vagy Ausztriában, hogy e követeléseiket jelentsék be írásban a Nemzeti Bank bukaresti központjához a rekonzpenciós hivatal címére,

(Serviciu de Recompensatie). A bejelentéseknek ki kell terjedniük az összegre, arra a valutánemre, amelyre a követelés szól, be kell jelenteni azt is, hogy hol és milyen formában milyen kereskedelmi ügyből származnak ezek a követelések és mikori kifizetésre szólnak. A bejelentéssel kapcsolatban kéri a

Nemzeti Bank a kötött üzletekre vonatkozó igazoló iratokat is.

Figyelemzteti a Nemzeti Bank az összes érdeklő romániai hitelezőket, hogy

egyelőre Ausztriában és Magyarországon levő követeléseikhez csak ennek a hivatalnak az útján járhatnak hozzá.

Más lehetőség nincs, ezért a bejelentéseket elmulasztani nem szabad. A három érdekelt ország jegybankjai között a kérdés rendezésére vonatkozólag most vannak folyamatban a tárgyalások, amelyeknek befejezéséről és az elért eredményekről a rekonzpenciós hivatal idejében értesíti majd azokat a hitelezőket, akik követeléseiket bejelentették s egyben figyelemzteti őket azokra a módzatokra, amelyekkel követeléseiket behajthatják.

Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy Románia módosítani kívánja a Csehszlovákiával létrejött kereskedelmi szerződést. A módosított tárgyalásokra már ki is küldték a szakértő bizottságot. A francia-román kereskedelmi szerződés módosítására megindított tárgyalások viszont sikeresen befejeződtek s Cestianu párisi követ megkapta már a felhatalmazást a létrejött egyezmény aláírására. Nem sikerült végleges megegyezést kötni az eredeti szerződés ama részére vonatkozólag, amely az olaj és petróleum kivált szabályozza. Erre vonatkozólag a tárgyalások tovább folynak.

Nemzetiparasztpárti gyűlés revolveres tüzzel és katonai közbelépéssel

Izgalmas párharc egy regáti kis faluban

Bukarest, december 22.

Rövidesen már megemlítettük, hogy vasárnap Caracalban nagy botrány játszódott le a nemzeti-parasztpárt egy ki-sőbbjelentőségű gyűlésével kapcsolatban. A pótlólag beérkező jelentések ezt a párt-politikai botrányt szabályos városi polgárharcá egészítik ki.

4 órán keresztül tartó dühös pereke-déssel, revolveres tüzzel, a rendőrség és a tűzoltóság, sőt a katonaság egyik századának közbelépésével.

A caracali nemzeti-parasztpárti tagozat kebelében már régóta súlyos ellentétak dúlnak. A párttagozat többsége ugyanis a legnagyobbfokú elégedetlenséget tanusított az eddigi elnökkel, Mironescu volt miniszterelnökkel szemben s a legutóbbi tisztújító gyűlésen meg is bukatta. Helyébe a radikális csoport vezére, Mihaescu mérnök került. A párt központi vezetősége azonban nem akarta elviselni Mironescu kudarcát s azért a párttagozat megsemmisítette, így szakadt aztán két

részre a párttagozat és kezdődött meg az a dühös harc, amelynek jellemző ki-robbanása vasárnap zajlott le. A Mironescu csoport hívta össze a maga szűk körű gyűlését, a tanácskozást azonban az ellenpárt mintegy 300 tagu csoportja megzavarta. Előbb csak veszekedés volt, azután tört ki az általános verekezés, a melynek során

a Mironescu-pártiak revolverüket is használták.

A verckedő tömeg kisodródott a gyűlésteremből s a városka utcáiban folytatta továbbra az elkeseredett küzdelmet. Számos súlyos sebesülés történt. A kivonult rendőrség nem bírta lecsendesíteni a váratlanul kitört párháborút, miután mindkét pártfrakció újabb erősítéseket kapott az utrai tömegből. Nem járt nagyobb sikerrel a tüzoltóság felvonulása sem, pedig a kemény hídgon a jég hideg vízszugara leüthettek volna a háborgó kedélyeket. Végre a 19-ik gyalogezred egy százada vonult ki és állította helyre a rendet felüzlöt szuronyokkal.

A kamara és szenátus ülése

Bukarest, december 22.

A Kamara kedd délelőtti ülésén a napirend előtt Dumitriu Borca kamarai titkár tett hivatalos bejelentéseket, majd Codreanu lupista képviselő követelte parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését számos megyébe, ahol értesülése szerint, az agrárreform végrehajtása során egész községeket fosztottak ki az őket megillető földekből. Negura liberális képviselő azt kéri, hogy hivatalos kimutatást kapjon mindazokról a kutalásokról, amelyeket a pénzügy és hadügyminiszteriumok május óta folyósítottak. Traucu Jasi amiatt a barbár támadás miatt interpellál ami hétfőn este ismeretlen tettesek részéről Dragulescu újságírórt érte. Negura képviselő csatlakozik az interpellációhoz, mire Argetoianu megígéri, hogy szigorú vizsgálatot indít.

Napirenden a helyegilletékekről szóló törvény módosító-javaslatja szerepelt. Radulescu képviselő erősen támogatja a javaslatot és kifejti, hogy az, jogi szempontból lehetetlen helyzeteket teremt. Argetoianu kijelenti, hogy a javaslatot az ügy-tek terjesztették elő és neki is sok tekintetben más volt a véleménye, azonban megbízott a jogászok munkájában, min-ami neki az volt a főszempontja, hogy az államkincstár ezen a réven is új bevételekhez jusson.

Ezután Traucu Jasi mutat rá a törvényjavaslat hiányosságaira, mire Argetoianu feláll és kéri az ülés felfüggesztését, hogy az illetékes bizottságban néhány fontos módosítást eszközöljön a javaslaton.

A Ház megszavazza az indítványt, mire a bizottság tagjai visszavonulnak és tíz perc alatt sikerül megállapodniuk a szükséges módosításokban.

Ujrakezdés után Radu Matei ismerteti a most már módosított javaslatot, amit, rövid vita után, meg is szavaznak.

A szenátusban

Hétfőn a szenátusban Sándor József mondotta el a magántisztviselők áldozati taxájáról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban nagy beszédét. Állandó nagy zaj és lármá kísérté a magyar szenátor egyes kitételeit, végül azonban az ellenzéki padosorokból erős taps és éljenzés kísérte.

Napirend előtt egyébként Barthenie szenátor, az egyik regáti szeminárium igazgatója, tartott interpellációt és ezzel kapcsolatban igazatlan és durva támadást intézett a római katolikus státusú és gróf Majláth püspök ellen. A támadás nagy lármát vont maga után, amire Sándor József szenátor azonnal védelmére kelt az ősz főpápnak, és erőteljesen utasította vissza a szentéletű püspök ellen felhozott oltromba vádakait és rágalmákat.

Nagyságos Asszony!

Kérje csak a lefölmulhatatlan **HERCULES** harisnyákat és trikóárukat

HERCULES garantálja a minőség jóságát és utolérhetetlen kivitelét.

Minőségi áru volta dacára olcsóbb mint bárhol!

Tartson mindig lépést a divattal!

1000 fej vételnél egy ingyen sorsajgyet kap, amellyel a karácsonyi ünnepek alatt tartandó nyaralás huzárnál részt vesz. A kisorsozás nyaralások értéke 6. millió áruban.

Hamangiu igazságügyminiszter farsangi iréája az állampolgársági törvénnyel

SZÁZEZER ERDÉLYI HONTALAN

sorsáról felejtkezett meg az igazságügyminiszter

Blöff volt a beígért állampolgársági törvénymódosító javaslat. Egy törvény, mely szöges ellentétben van a békeszerződésekkel

Bukarest, december 22.

A B. L. elsőnek jelentette, hogy Hamangiu igazságügyminiszter végre elkészítette az állampolgársági törvény módosító javaslatát. Ez a hír Erdélyszerte nagy megkönnyebbülést eredményezett, hiszen ismeretes, hogy Erdélyben éppen úgy, mint az ország többi részeiben, még mindig százezerrel vannak olyan „heimatlos” polgárok, akik a régi állampolgársági törvény drákói rendelkezései következtében végleg elvesztették állampolgársági jogukat.

Az első hírek szerint Hamangiu igazságügyminiszter a régi törvény súlyos hibáit radikálisan oly módon igyekezett reperálni, hogy egy újabb esztendői határidőt adott az állampolgársági listákba való jelentkezésre és a hírek szerint mindenki, aki annak idején bármely oknál fogva kimaradt a listákból, most újra jelentkezhetik és — megszerezhetik állampolgársági bizonyítványát.

EGY TÖRVÉNY, MELY ALIG NÉHÁNY EMBER SZÁMÁRA KÉSZÜLT

Hamangiu miniszter módosító javaslatáról forgalomba került hírek, sajnos, nem felelnek meg a valóságnak. A törvénytervezet, — mely jelenleg a szenátus plénuma előtt fekszik, — távolról sem felel meg a várakozásnak. De különben itt van maga az egyszakaszos törvény, úgy, ahogy azt Hamangiu igazságügyminiszter a szenátus elé terjesztette:

EGYETLEN SZAKASZ

Az állampolgársági törvény 67-ik paragrafusában megállapított 1928. december 31-iki dátumot, meghosszabbítjuk 1932. december 31-ig.

HAMANGIU, igazságügyminiszter.

Az első pillantásra ez a módosító javaslat tényleg úgy fest, mintha egy teljes évvel meghosszabbítaná az állampolgársági listákba való jelentkezés dátumát. És éppen innen indulnak ki az első téves hírek a javaslattal kapcsolatban.

A régi állampolgársági törvény 67-ik paragrafusa, — melyre Hamangiu igazságügyminiszter módosító javaslata vonatkozik, az első részében megállapítja, hogy mindazok, akik nem szerepelnek az állampolgársági listákban, idegeneknek tekintendők és csakis naturalizálás után szerezhetik meg állampolgárságukat, ami pedig azt jelenti, hogy a kérvényük beadásától számított tíz év múlva lesznek csak teljes jogú román állampolgárok.

A 67-ik paragrafus második részében foglalkozik azokkal, akik az összeírás idején nem

tartózkodtak odahaza és ezek számára ez a szakasz azt a jogot biztosítja, hogy bármikor — tehát minden dátumbeli kikötés nélkül, — utólag kérhetik az állampolgársági listákba való felvételüket, feltéve, ha igazolni tudják, hogy az összeírás idején tényleg nem tartózkodtak szülővárosukban. Három évvel ezelőtt, pontosan: 1928. júniusában a parlament egy törvényt fogadott el, mely szerint

az összeírás idején távollevőktől megponták azt a jogot, hogy bármikor, bármilyen dátumig jelentkezhetnek az állampolgársági listákba való utólagos felvételre és mint utolsó jelentkezési dátumot tűzték ki az 1928. december 31-iki napot. Tehát a három év előtti módosítás, ahelyett, hogy a régi, hibás állampolgársági törvényen javított volna, éppen ellenkezőleg, megszüntette az összeírás idején távollevők jelentkezési dátumát.

És most Hamangiu igazságügyminiszter nem tett egyebet, mint a három év előtti megszűntített dátumot, kitolja egy újabb évvel. Tehát:

mindazok, akik az állampolgársági listák összeírása alkalmával nem tartózkodtak szülővárosukban és így kimaradtak a listákból, most, 1932. december 31-ig utólag kérhetik a listákba való felvételüket.

Tovább folyik a hajsza Erdélyben az ujságírók ellen

A Szakáli-ügyből kifolyólag minden előzetes idézés nélkül letartóztatták a Dimineata sepsiszent yörgyi tudósítóját

Bukarest, december 22.

Hamangiu igazságügyminiszter sajtóellenes rendelkezései meg volt a várt hatása, mert az erdélyi újságírók a legnagyobb „eréllyel” alkalmazzák. Alig múlt el kétszer negyvennyolc óra, amióta a brassói újságírók megkeresésére letartóztatták kollégáikat, Farkas Aladárt és már is új törvénytelenességről számolhatunk be.

A csikszeredai újságírók telefonutasítására letartóztatták és erős fedezettel Csikszeredára kísérték T. Anastasiu román ujságíró, a Dimineata és Adcverul székelőföldi tudósítóját.

A letartóztatott ujságíró a Szakáli-ügyvel kapcsolatban komoly bizonyítékokkal alátámasztott vádakhoz hozott az ügy-

EGY TÖRVÉNY, — MELYRE SZÁZEZER HIABA VÁRNÁK

És így kiderül, hogy a nagy garral beharangozott Hamangiu-féle állampolgársági törvény módosító javaslat tulajdonképpen: humberg és csak alig egyenéhányan élvezhetik e módosító javaslat előnyeit,

míg a többiek, a tízezrek és százezrek sorsán egy jótányit sem enyhít Hamangiu igazságügyminiszter.

A helyzet ugyanis az, hogy a „heimatlos” polgárok nagy többsége nem azért maradt ki az állampolgársági listákból, mert az összeírás idején nem tartózkodott odahaza. Ilyenel csak elenyészően kis számban vannak. Míg a többiek, — a nagy többség, — igenis, odahaza tartózkodtak és mégsem kerültek be az állampolgársági listákba. Ezekről teljesen megfélekezett Hamangiu igazságügyminiszter...

Annak idején, amikor ezek a listák készültek, még a háboru utáni túlzó sovinszta közszellem uralkodott Erdélyben. A hivatalos személyek félremagyarázott hazafias kötelességüknek vélték eleget tenni, amikor a magyar hangzású polgárok neveit „kifelejtették” a listákból. De ezenkívül a törvény szerint az elkészült állampolgársági listákat közszemlére kellett kitenni, hogy mindazok, akik nem szerepelnek a listákon, husz nap alatt felebbezéssel élhessenek. Nagyon sok községben a listákat ki sem függesztették és ahol eleget tettek a törvény eme követelményének, ott meg az fordult elő, hogy a lakosság nagyrésze akár hanyagságból, akár a hivatalos hatóságoktól való féltelmükben, nem felebbeztek.

És így Erdélyben, Bukovinában és Besszarábiában százezerrel maradtak ki a listákból és lettek idegenekké olyan polgárok, akiknek különben minden joguk meg lett volna arra, hogy tényleges és teljes jogú román állampolgárok lehessenek.

Leanea besszarábiai képviselő alig husz négy órával ezelőtt jelentette be a kamarában, hogy egyedül Besszarábiában több, mint százötvenezer ilyen „heimatlos” polgár létezik. Legalább ennyien vannak Erdélyben is, a hasonló sorsra jutott erdélyi magyarok.

Már több ízben említettük, hogy a békeszerződések határozottan előírják, hogy az elcsatolás idején itt élt polgárok, minden formalitás nélkül, automatikusan román állampolgárok lesznek. És ezen határozott rendelkezéssel szemben a román állampolgársági törvény százezerrel foszja meg a polgárokat az állampolgársági joguktól, azzal az egy szerű indoklással, hogy husz napon belül nem nyújtották be felebbezéseiket.

Az egész földkerekségben nincs még egy olyan ország, ahol létezne egy olyan törvény, mely szerint egy polgár, akinek nemzetközi szerződések, minden formalitás nélkül állampolgárságot biztosítottak, — ezt a jogot úgy a maga, mint utódai részére elvesztette, mert nem tartott be egy husz napos felebbezési dátumot.

Ezek után joggal megállapíthatjuk, hogy Hamangiu igazságügyminiszter módosító javaslata nem egyéb blöffnél, mely csak nagyon kevés ember érdekében hozott és az erdélyi, bukovinai és besszarábiai állampolgárságnélküli állampolgárok, akiknek több százezerre tehető a számuk, a nemzetközi békeszerződésekre hivatkozva, nemcsak kérhetik, hanem egyenesen követelhetik a kormánytól, hogy tizenhárom év szenvedés után végre juttassa őket igazságukhoz.

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedül gyógyszer influenza, migrén idegzsákák s ib ellen Csakis eredeti csomagolásban áru-síták Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott kapszula (ostyában) van.

Kapnató

gyógyszertárakban és drogériákban SzF 17171

Morganék teljesülés köteleességüket!

Kolozsvár, december 22.

A romániai távbeszélő hálózat új gazdája, a Morgan-csoport bukaresti központi irodája rendkívül érdekes beadványt kapott a kolozsvári telefonhivatal igazgatóságától. A beadvány arra kéri a Morgan-csoportot, hogy Kolozsvár—Brasó és Kolozsvár—Szatmár között sürgősen építtessék ki az új közvetlen vonalat és Kolozsvár—Bukarest között is állítsanak be egy új közvetlen vonalat.

Teljesen

ingyen

kap egy sorsjegyet és egy milliót nyerhet, ha

órát, ékszer, alpacca tárgyat, stb.

vásárol

EHRlich

ékszerésznél

BRASSÓ, KAPU UTCA

(szemben a Koronával)

SEPSISZENTGYÖRGY

(Főter)

REUMA
FÁJOS LÁBAK
ÉRELMESZEDEDES.

Ismét

A Romlott Vér

A legtöbb betegség alap oka a romlott vér. Átmatlanság, migrén, ájulások, érelmeszesedés, köszvény, reuma, idegfájdalom, zsába, szelatik, köképződés, vese lob, bőrgyulladás: mindannyi folyománya a vér romlottságának. Ez okozza a gennyes lábszárbajokat, melyek a gennyes tályog és a flébit következményei. Ennek tulajdoníthatók a legtöbb női betegségek. De miért remegünk a vesztük el reményünket, midőn a tudomány megállt bennünket a RICHELET VÉRFELEFRISÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) gyógymóddal?

Ez egy gyógyító energia ez a RICHELET VÉRFELEFRISÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) ez a vérmegújító módszer, amely csodákat mivel kiérdemelte az egész orvosi kar elismerését.

L. Richelet, de Seitan, 6, Rue Belfort Bayonne (France)

Romániai vezérképiselet:

J. M. Dillan Pitar Mós 4 Bucuresti (3).

Még 2 napig,
december 22—23
kedden, szerdán
köz kívánatra
prolongálva

SEBŐ MIKLÓS

A RÁDIÓ ÉS GRAMOFON KEDVENCE

Az
Astra-Mozgó
minden előadá-
sán teljesen új
slágereit énekl.

A pénztelenség, a szegénység jegyében alakult:

KARÁCSONYI VÁSÁR 1931-BEN

Tanulságos körséta az olcsó árukban tuldokló üzlelnegyedben

Bukarest, december 22.

A karácsonyi vásárhoz ebben az évben nagyobb reményt fűztünk, mint azelőtt. Nem azért mintha ők is nem voltak volna tisztában azzal, hogy a vásár mérete ezúttal sokkal kisebb lesz, mint az előző évek bármelyikében, hanem azért, mert

arra az injekción, amit a karácsonyi vásár — bármilyen szegényesen is. — jelenteni szokott, soha olyan nagyon rá nem szorultak a kereskedők.

December elején például, mintha elvágott volna, egyszerre megszűntek a keres-

kedői fizetésképtelenségek. Amíg kilátástalan volt minden ellenállás, amíg nem remélhetett a kereskedő segítséget sehonnan, addig nem sokat tehetett a fizetésképtelenség bejelentésével. Az insolvencia-árakat így duzzasztó hőmpölygött ellenállhatatlanul, míg a karácsonyi vásár reménye egyszerre el nem vágta. Talán

valami csodát vártak a fizetésképtelen kereskedők az idei karácsonyi vásártól.

amelyik pedig csak a leépítések, munkanélküliség, pénztelenség, szegénység és a nyomor jegyében alakulhatott...

A szegénység karácsonyi vására

Érdekes és tanulságos ezekben a karácsonyelőtti napokban végigsétálni a kereskedőnegyedek kirakatai előtt, ahol nagy plakátok, soha nem látott olcsó áruk hirdetik, csábítgatják az embert az üzletbe. Nagyvárosban és kisvárosban a kereskedők valósággal versenyfutást rendeznek az olcsó árakban, a pénz szinte kikívánczik az ember zsebéből, annak persze, akinek van!

De hát kinek van ma pénz?

Azért itt-ott akad egy kevés és ha a karácsonyi vásár ezúttal szegényes is, azért a kereskedők mégis meg lehetnek elégedve, mert mi volna, ha ilyen se lenne?

Hogy teljes legyen a karácsonyelőtti vásárról szóló beszámoló, benéztünk az utcákba, ahol az egyes szakmák kereskedői pár szóban közölték észrevételeiket:

A TEXTILES:

Amint méltóztatik látni, egy pénz az üzletben. A karácsonyi vásár a szakmánkban már lezajlott, mert az, aki posztót, szövetet akar vásárolni, nem vár utolsó napig, mert az anyagot a szakmának még fel is kell dolgozni. Hogy milyen volt a karácsonyi vásár? Hát igen! Lehetett volna jobb is. Tavaly például... de erről ne beszéljünk. Az én csak olcsó ruhaanyagot vásároltak, amolyan, amolyan métere 200—300 lej. Itt lehet ezen keresni? Semmit. De a fő, hogy valami pénz mégis csak jött be. Adok én haszon nélkül is szívcsen, csak győzék!

A KONFEKCIÓS:

Nem fogja elhinni nekem, de az idei vásár ebben a városban jobb volt, mint tavaly, sőt... Amint látja, most is tele van az üzlet. Nem csoda, hiszen olyan olcsón árulunk, hogy az már tisztán bevétel. Egy teljesen kész, komplett ruha 800 lejért már kapható. Tavaly egy szövet belekerült ebből az anyagból 500 lejbe. Szóval nagyforgalom — ki is haszon. Hogy mondja a német? „Kleiner Fische — gute Fische”. Ez is jobb a semminél...

PÉRFI DIVATBAN:

Szegény karácsonyi vásár ez! Ha az utolsó két napon nem jön valami kis forgalom, bizony leégünk. Pár nyáckendő, néhány pár kesztyű, elvélve valami egyéb — ez minden. Tele vagyunk áruval, de a kutyának sem kell. Pedig igazán olcsón árulunk, de hát kinek van ma pénz? Ugy hallom, hogy a Calca Victorien volt valami kis forgalom, de nálunk? Ahol fixfizetések és leépítettek fordulnak meg?...

NŐI DIVATBAN:

Van valami kis forgalom, de csak az olcsó anyag fog. Selyemáruban a kereslet egyenlő a zeróval, de ezen nem lehet csodálkozni, mert ma már a nőknek számolniuk kell a pénztelenséggel. Nem csak a férfiaknak. Aztán olyan olcsó a belföldi felselyem és selyemutánzat, hogy boldog az, aki ennél jobbat akar. Azt hiszem különben, hogy ezen

a karácsonyon igen sok nő átalakított, vagy át sem alakított ruhában fog ünnepelni. Ugy hallom különben, hogy a Calca Victorien volt valami kis forgalom, de nálunk? Ahol fixfizetések felelősei és kis-hivatalnokok vásárolnak? ... Szóval csak az fogy, ami olcsó, de az se valami nagyon.

KÖTÖTTARUBAN:

Na ja, még forgalom se legyen? Egy pár férfizokni már 25 lejtől, egy pár női harisnya, igen finom minőség, már 70 lejtől, szövet már 200 lejtől, kötött női ruha már 240 lejtől. — lehet ennél olcsóbban árulni? Pardon, kérem: nem lehetne valamivel később nyilatkozni? Most nagyon tele van az üzlet, kérem... Különben tetszik látni: le kell kopogni. Bár minden évben hat ilyen karácsonyi vásár volna, akkor könnyebben lehetne az adót fizetni!

BAZÁRARUBAN:

Van egy megfigyelésem, nevezetesen, hogy a kisgyermek is mások telt, nemcsak a felnőttek. A forgalom tekintetében nem panaszkodhatom, lehetne jobb is a karácsonyi vásár, de hát a mai szegénység mellett megúrrja. A megfigyelésem kettős: először, hogy a középosztály nem vásárol ajándékot, másodszor, hogy a fiú-gyermekek nem hitalovát, kardot, pisztolyt, ólomkatonát kérnek, hanem autót, repülőgépet, mozdonyt, villamosvasutat, szóval a modern technika vívmányait. A lánygyermeknek sem kellene már a babák és konyhafelszerelések, hanem inkább építőkövek, színes kockafátékok, könyvek, szóval olyasmi, amihez egy kis szellem is kell. Sajnos, ezek azonban külföldi dolgok és ezért drágák. Van olyan gyermekjáték, ami 10 ezer lejbe is belekerül. de ilyen csak egyet adtam el. Mondom különben, hogy a vásár bizony elég gyöngén sikerült az idén.

CIPÓARUBAN:

Még nem lehet biztosan tudni semmit. Az eddigi vásár elég gyöngy volt, de a cipő, kalocsai, hócipő beszerzését rendszerint mindenki az utolsó napra hagyja. Valami nagy reményt nem fűzünk, mert nagy a pénztelenség, de a cipőárak annyira estek, hogy már egész jó cipő 350 lejért is kapható. De hát a pénztelenség, a pénztelenség! Mondja, uram, nem jön egy kis infláció?

A SZABÓ:

Hát egy kis munka volt, nem mondom, de mi ez ahhoz képest, ami csak tavaly is volt! Inkább javítások, fordítások vannak, azt is ingyen kell csinálni. Tavaly egy fazonért 2000—2500 lejért vettem, ma megcsinálom 1600 lejért beléssel, mindezt a konfekciósoknak megma jó. Egy ruha, elég jó szövetből, két-három ezer lej. Persze más a szabómunka, de a konfekciósok versenye azért megöli a szabóipart!

A SUSZTER:

Megette a fene, Uj cipőt a boltban vesznek az emberek, ide csak a toldozást-foldozást hozzák. Sarokjavításból, meg

talpalásból, meg faldozásból nem lehet adót fizetni. Még szerencse, hogy ilyen jó telünk van. A karácsony, mondám, csak toldozást-foldozást hozott nekünk cipésziparosoknak.

Ime a beszámoló az 1931. évi karácsonyi vásárról.

Pogány Marcell

Szerelem, vagy kémkedés?

Rejtélyes dráma egy római szállodában

A kínai diplomata és csehszlovákiai nő titokzatos halála

Róma, december 22.

nem jelentkeztek. A kiszolgáló személyzetnek feltűnt az indokolatlan késés, később pedig, amikor a hangos kopogtatásra sem volt semmi válasz, betörték az ajtót.

Ugy a kínai diplomatát, mint a női hotel, vértócsában találták meg.

Az orvosi vizsgálat rövidesen megállapította, hogy

a férfi először öt lövéssel leterítette a nőt s aztán a hatodik golyóval önmagát végezte ki.

A szerelmi dráma nem valószínű, mert semmi magyarázata nincs annak, hogy a kínai öt lövést lett volna kénytelen leadni utatársára, ha közös megegyezéssel mentek volna a halálba. A nyomozás azt is megállapította, hogy a gyilkosság és öngyilkosság előtt egész csomó iratot égettek el.

Minden valószínűség amellet szól, hogy az eldugott kis római szálláson kémtragédia játszódott le.

Bűnügyi kavarodás egy 30 milliós örökség körül

Hamisított volt e Kádár Endre marosmegyei nábob végrendelete

Marosvásárhely, december 22

Annak idején a B. L. is megemlékezett arról, hogy a marosmegyei Gödemesterháza meghalt Kádár Endre az egész Erdélyben jól ismert román nábob, aki készpénzben és ingatlanokban mintegy 30 millió lej értékű vagyont hagyott hátra. A hagyatékot annak rendje és módja szerint ki is adták a két főörökösnek Kádár Péter backamadarasi lelkésznek és Kádár János sármási jegyzőnek, továbbá a mellékörökösöknek. Néhány héttel ezelőtt azonban az egyik mellékörökös, Kádár Rafila feljelentést tett a marosvásárhelyi ügyészségen a két főörökös ellen, akiket azzal vádolt, hogy a végrendeletet még a gödemesterháza nábob halála előtt meghamisították.

A marosvásárhelyi ügyészség már hetekkel ezelőtt megkezdte a vizsgálatot ebben az ügyben s annyit sikerült is megállapítani, hogy a végrendeleten szereplő aláírás a nábob máshol szereplő név aláírásával nem egyezik. A nyomozás most szenzációs fordulatot vett.

A marosvásárhelyi törvényszék hétfőn éjszaka kiszállt Ouiszanschy ügyész és Merisor vizsgálóbíró Backamadarasra, ahol Kádár Péter lelkész lakásán tartott házkutatást.

A lakásban néhány fontos okmányt és két dobozban mintegy 4 kg. dinamitot találtak. A robbanóanyagot, amely nem nagyon szükséges holmi a lelkészi funkciók elvégzéséhez, a bizottság azonnal elkobozta.

A bizottság még ugyanazon éjszaka

tartott házkutatást Kádár János sármási jegyzőnél is, ahol szintén okmányokat foglaltak le.

A gödemesterháza nábob végrendelete körül támadt bűnügyi bonyodalomnak előreláthatólag érdekes fordulatai lesznek, mert a feljelentő azzal is vádolja a főörökösöket, hogy a végrendeleten szereplő tanúk aláírása is hamis és hogy a hamis aláírásokért az érdekelték részt kaptak a nábob hagyatékából.

Németország képtelen fizetni

London, december 22.

Bázelből érkezett jelentés szerint a Nemzeti Fizetések Bankjának külön bizottsága hosszas tanácskozás után megegyeztet abban, hogy Németország pártfogos helyzetbe jutott s nem lehet arra kényszeríteni, hogy a halaszthatatlan jóvátevések címén fizetendő közel másfél milliárd márkát költségvetésébe fűlvesse.

A Times nagyobb cikk keretében kommentálja ennek a jelentésnek a jelentőségét s leszögezi, hogy tulajdonképpen nem egyébről, mint arról van szó, hogy kimondják Németország fizetésképtelenségét.

Ujabb bázei jelentés szerint a különbizottság elvileg elhatározta, hogy Németországra a nem sokára esedékes 4250 millió márkát megfizetésére két évi haladékot kapjon.

20% engedmény

az összes szőrmeárukból

M. NEUMANN.nál

Brassó

Karácsonyi Vásár!

Vásároljon a B. L. hirdetőinél!

ÜZENET

a brassói és vidéken lakó hölgyközönségnek!

A karácsonyi ünnepek előtti időtől kezdődőleg s végig a tavaszi idény beálltáig az összes raktáron lévő és kizárólag legfinomabb minőségű

Ruha- és felöltő szövetek, asz neműek és más divatárak

feltűnő olcsó árban kerülnek

készpénzfizetés ellenében eladásra

KIRÁLY LAJOS

BRASSÓ, Mihály-vajda-utca 15 szám alatti divatüzletében

Karácsonyra

majdnem

ingylen
kap mindenféle maradékot

Kertész

Tesivéreknél,

BRASSÓ, Kapu-utca 26

Fő: **Adler Oszkár**

BRASSÓ,
REG. CAROL
KAPU-UTCA,
12 szám.

JOAN MUNTEANU

Luca P. Niculescu cég utóda,
BRASSÓ.

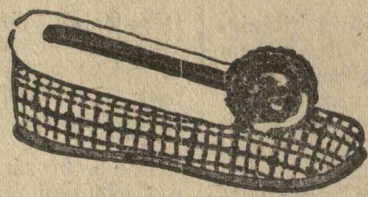
A karácsonyi ünnepek alkalmából az összes téli cikket ujonnan leszállított árak mellett árusítja:

Tenisz flanel I a minőség - - -	Lei	24
Barket cérnából, modern minták	Lei	35
Flanel Pyrinee - - - - -	Lei	48
Bársonyok sima és színes - -	Lei	80
Kosztüm-szövetek 140 cm.	Lei	120
Crep de Chine I-a minőség	Lei	140
Crep Georgette I-a minőség	Lei	250

Gazdag választék **vásznakban, sítónokban és damaszt-árakban.**

Benedikt „Schroll“ Sohn
új árleszállításokkal.

Kérem keresse lel áruraktáramat meggyőződésére!

MELEG HÓCIPO A LEGCELSZE-
RÜBB KARÁCSONYI AJANDEK

IPSEN

Telefon 491 BRASSÓ, KAPU-U. 28 Telefon 491

Csemegekülönlegességekben vezet

FARKAS & Co.

BRASSÓ KAPU-U. 54. — TELEFON 163

Saját villanyerőre berendezett kávépörköltde. — Kifűző lábo-
rok — Bonbon különlegességek — Karácsonytálcákban gyű-
gyűrt választék — Ünnepi pezsgő kivételes alkalmi áron.

Figyelmes, megbízható kiszolgálás

Még csak decemberben!

TELJES KIÁRUSÍTÁS

A raktáron levő árukat
minden elfogadható árban
kiárusítom!

D. Berbecar

divatáruház,
Brassó, Voivodul Mihai-utca 7.

Még csak decemberben!

Órák,
ékszerek,
optikai
műszerész

Minden javítást
szakszerűen
végzek!

**Brassó,
Kapu-u. 28**

Az ajándék legyen

Hasznos

Értékes

SERILANA
101, Brassó, Kapu-u. 3., (volt Ascher)

Selyem

Női- és férfi-kabát

Ruha- és öltöny szövet

Függöny, szőnyeg stb

DUS VÁLASZTÉK

Eredeti gyári árak

RÁDIÓT CSAK

ELECTRA-nál

BRASSÓ KOLOSTOR-UTCA 28

Végkiárusítás!

minden elfogadható áron

Antal & Dworák

cégnél, Brassó, Virág sor 17 sz.

KÖZHIRRE TETETIK!

A

„CARMEN“ CIPŐÁRUHÁZBA

Brassó, Kapu-utca 21. egy nagy szállítmány
közismert „BATA” gyármánu HÓCIPO
érkezett amely — amíg a készlet tart — az
alábbi gyári árakon kerül kiárusításra

Női hócipő, egészen gumiból, „Drucker”-rel fekete és barna - - -	250	Lei
Női Gabardine hócipő, bársony gallérral, fekete és barna - - -	170	„
Női Gabardine hócipő galér nélkül, fekete - - -	120	„
Női hócipő, egészen gumiból, félmagas cipőzárral (Reiss-Verchluss), fekete és barna - - -	350	„
Férfi hócipő posztóból, fekete - - -	250	„
Férfi galoschni nyelvel - - -	190	„
Gyermek hócipő, egészen gumiból, „Drucker”-rel fekete és barna, 22-26 sz. nagyságban - - -	150	„
Gyermek hócipő, egészen gumiból, „Drucker”-rel fekete és barna, 27-35 sz. nagyságban - - -	190	„

Hírek

Mégis Kolozsváron tárgyalják le Madgearu és Stelian Popescu sa tóperét

Kolozsvár, december 22.

A kolozsvári törvényszék dr. Hodoc-nácsa ma, kedden délelőtt, hirdette ki a Madgearu-Stelian Popescu ismeretes sajtóügyben a döntést, amely azt volt hivatva tisztázni, hogy a Bukarestben megjelent rágalmozó cikk fölött illetékes-e a bíróság a kolozsvári törvényszék. A dr. Hodoc-nács döntésében kimondta, hogy a sajtópör letárgyalására a kolozsvári törvényszék is illetékes és egyben március 4-ére új tárgyalást tűzött ki.

A új magyar pénzügy-miniszter programja

Budapest, december 22.

Korányi Frigyes báró, az új magyar pénzügyminiszter, a hivatali eskü letétele után a 8-órás Újság munkatársának nyilatkozatot adott és abban vázolta programját. Hangsúlyozta, hogy nem szívesen nyilatkozik addig, amíg semmit sem csinált. Tervei keresztülvitelében nincsenek olyan elgondolásai, amelyek csak egyes osztályokra, vagy foglalkozási ágakra vonatkoznak, hanem minden intézkedésénél 8 millió magyar egyetemest sorsát tartja szem előtt. Tartani igyekszik a pengő árfolyamát és kerülni fog minden felesleges kiadást.

A 8-órás Újság értesítése szerint Korányi fél 1 órakor már fogadta a különböző külföldi pénzzakértőket és velük beható tanácskozásokat folytatott.

MUSSOLINI TESTVÉRBÁTYJÁNAK HIRTELEN HALÁLA. Milánóból jelentik: Az olasz fascizmust súlyos csapás érte a Duce testvérbátyjának, Arnaldo Mussolininak hirtelen halálával. Arnaldo Mussolini, aki a Milánóban megjelenő Popolo d'Italia fő-szerkesztője, hétfőn délben, éppen amikor a szerkesztőség hivatalos helyiségeit elhagyta, rosszul lett s bár azonnal szanatóriumba szállították, életét már nem sikerült megmenteni. Halálát szívizélhűtés okozta. A Ducet bátyja váratlan halálának híre mélyen megrendítette és azonnal Milánóba utazott, hogy a temetés megtartása iránt személyesen intézkedjék.

BETÖRŐK JÁRTAK VAJDA SÁNDOR KOLOZSVÁRI LAKÁSÁN. Kolozsvárról jelentik: Az elmúlt éjszaka Vajda Sándor volt belügyminiszter Bocskay-tér 4. szám alatt lévő lakására ismeretlen emberek beörték. A betörők kézkerekítésére, akik körülbelül 20 ezer lej értékű ruhaneműt loptak, a rendőrség megindította a nyomozást.

A BELÜGYMINISZTERIUM „ELINTÉZTE” MAROSVÁSÁRHELYI KÖLTSÉGVETÉSÉT. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Musca Péter dr., a marosvásárhelyi interimár bizottság elnöke, a jövő évi költségvetés érdekében lent járt Bukarestben és tárgyalta a belügyminisztériumban. A belügyminisztérium a költségvetés tételén néhány változtatást vitt keresztül, leszállva a kiadási tételeket. Így például a kisebbségi kulturális célokra előirányzott 500.000 lejt a minisztériumban 300.000 lejre csökkentették. Törölték teljesen a költségvetésből azt a 2 millió 600 ezer lejt, amelyet a tanítók fizetésére vettek fel.

SOHASEM VOLT KOMMUNISTA — ÉS MÉGIS BÍRÓSÁG ELÉ KERÜLT. Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk: Corvig János, a betegséglejő pénztár marosvásárhelyi fiókjának könyvelőjét, azzal vádolták, hogy a parlamenti választásokat megelőző napon röpcédulákat osztogatott. Ügyében a törvényszék hétfőn tartott tárgyalást, melyen Corvig igazolta, hogy sohasem volt kommunista és röpcédulákat sem osztogatott a kommunisták érdekében. A bíróság Corvigot fennmentette s minthogy az ügyész is megnyugodott az ítéletben, az jogerőre emelkedett.

„EREVAN” SZÖNYEG-GYÁR, BRAILA. értesíti Brassó város tisztelt közönségét, hogy szőnyeg-kiállítását Kolostor-utca 36. szám alatt 8 napi időtartamra megnyitotta, ahol mindenfajta keleti szőnyegek vannak kiállítva, rendkívül leszállított árak mellett. Megtekinthető vételkötelezettség nélkül. (be)

VASÁROLJUNK gyermekeinknek karácsonyi ajándékokat a református leányzövetés jótekonny célra rendezett bazarában. Református tanácsteremben, (Ötvös-utca 3.). (e)

ASTRA (Apoló) MOZGÓ

Ma kedden és szerdán fut egy szenzációs film

A gibraltári kémnő

George O'Brien-ek a főszerepben

Szünet alatt SEJŐ MIKÓS fogja a közönséget mulatni új slágerekkel

A szatmári Unió vagongyár teljesen leállította üzemét

Novemberben 1200 emberrel dolgozott a gyár

Szatmár, december 22.

Az Unió vagongyár, amely áprilistól novemberig ezer-ezerkétszáz emberrel dolgozott, tegnap este utolsó emberének is felmondott és így az üzem teljesen leállt. A gyár az üzemszünetelést azzal indokolja, hogy az államvasutaktól új rendeltetést nem kapott még, régi megrendeléseit teljesen leszállította és így munkája nem lévén, kénytelen volt leállni.

Ezerkétszáz ember lett néhány héten belül munkanélkülivé. Ezeket a szeren-

csétlen emberek senki sem tud segíteni, mert a városnak munkanélküli alapja alig van. Az Unió maga 150 munkásának a tél folyamán ingyen ebédet és melegedő helyiséget ad.

Allítólag a gyár igazgatósága Bukarestben azt az ígéretet kapta, hogy január folyamán valamelyes munkát a gyár ismét kap és ebben az esetben, ha nem is 1200-as munkás létszámmal, hanem kisebb ember-csoporttal, de a gyár február elsején üzemét újra felveszi.

Óriási tűz hamvasztotta el Stuttgarti várát

Három tűzoltó az oltásnál életét veszítette

Stuttgart, december 22.

Tegnap délután kigyulladt Stuttgart egyik legmonumentálisabb épülete, az úgynevezett régi várkastély. A tűzoltóság, a környékbeliekkel hatalmasan megerősítve, felvette a harcot az elemekkel, a tűz azonban a szélviharban rohamosan terjedt tovább és a kastély tulajdonos részét elhamvasztotta. A Kristóf herceg-torony minden pillanatban összeomlással fenyeget.

Az oltásnál husz tűzoltó füstmérgezés

kapott, többen közülük megsebesültek, az egyik falbontásnál pedig számos tűzoltó eltűnt, úgy, hogy attól tartanak, hogy ezeknek csak a holtteste kerül elő.

A várkastély keleti szarvára az este tíz órára sikerült a tüzet lokalizálni. — Összesen negyvenöt tűzoltó szenvedett füstmérgezést, ezek közül huszat kórházba szállítottak. Három tűzoltó a beomlott falak között lelte halálát.

A kár többmillió márkára rug.

A rendőrgyilkos betörő a statáriális bíróság előtt

Kozarek ismét munkát kapott

Budapest, december 22.

Ma délben 12 órakor Török Gusztáv elnöke alatt összeült a statáriális bíróság, hogy ítélezzék a rendőrgyilkos Horváth Gusztáv felett. Kozarek hóhérréggel nyolc órakor már jelentkezett az ügyészségnél, hogy halálos ítélet esetén azonnal rendelkezésre állhasson.

Horváth István, amikor megtudta, hogy statáriális bíróság elé kerül,

fél órán keresztül dühöngött, később azonban megnyugodott.

— Szóval kötelet kapok, — mondotta a fegyőrnek. — Nem baj, legalább rövidesen találkozik Ondival.

Később ezt mondta: —

— Nekem már nem kell munkanélküli segély. Kozarek gondoskodik rólam. — Pusztulnak az anyagi földi fiúk, nem sokára már hirmondó sem marad belőlük. Minthogy csak kevés tanut idéztek be,

az ítéletet rövidesen kihirdetik és ha halálos lesz, úgy estefelé már végre is hajtják.

A meggyilkolt rendőr családja részére eddig már több ezer pengőt gyűjtöttek össze. A temetés holnap megy végbe, nagy pompával és azon Horthy Miklós kormányzó a belügyminiszter képviseli.

A parlament mai ülésén egyébként Vázsonyi János demokrata és Homony egységspárti képviselők követelték, hogy a periferiakon kettőzzék meg az örszemeket. A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy törvényjavaslat van készülőben, amely a rendőrök fegyverhasználati jogát kiterjeszti.

Ma délelőtt különben újabb munkanélküli tüntetés volt Budapesten. Több száz főnyi tömeg vonult be a Belvárosba és ott kenveret és munkát követelt. — A rendőrség szétverte őket és 180-at előállított közülük.

Mihailescu Olt megskalpolja a Toroczkói mennyasszonyt

Az ügynök ur ez alkalommal mint szerkesztő, leparancsolja Olélsége képét a színpadról

Szatmár, december 22.

Szatmáron most mutatták be Indig Ottó Budapestben is nagy sikert aratott vígjátékát, a Toroczkói mennyasszonyt. Az első előadás alkalmával a közönség megtöltötte a színházat és sokat nevetett Indig Ottó szellemes és fordulatos vígjáték-szűzséjén. A második estén megjelent Mihailescu Olt is a színházban és beült a részére fenntartott szabadjeggyel a nézőtérre. Mihailescu Olt Szatmáron egy kis hatilapocskos szerkesztője és azonnalul ügynök. Vízumoztatási és hírlapírója van. Most ezzel foglalkozik. Mikor adósságai és egyéb dolgai nagyon elnehezültek feje felett, egy-két évre eltűnik a városból, aztán mire a hullámok megcsend-sednek, visszajön és ott kezd, ahol elhagyta.

Mihailescu ur most Szatmáron van. Átmenetileg Szatmárt boldogítja és színházba jár. Egy szót sem tud magyarul, de bemeleg a színházba, mert a színházban fűtenek és a színházban nem ügynök, hanem „szerkesztő”.

A szerkesztő ur megnézte a Toroczkói mennyasszonyt is, végignézte, egy szót sem értett belőle és felrohant a színpadra.

— Baj van — mondta. — Ezek az ocsmány magyarok kiesüfölkák a román államot. A színpadon román egyenruhában játszanak. Románul beszélnek a telefonközponttal és a király képe is ott lóg a szüfita falán. Ez botrány!

Grigorica román követ és meghatalmazotti miniszter Budapestben a darabhoz és annak hü román színehez személye-

sen gratulált a szerzőnek, a darabot a bukaresti művészeti minisztérium színházi vezérfelügyelője aprobálta és Mihailescu Olt ügynök ur mégis megállapítja, hogy itt nemzetgyalázás és irredenta történet.

És a sziguranca?

A sziguranca elfogadja Mihailescu Olt ur igazmondását igazmondásnak és Szatmáron a mai naptól kezdve nem beszélnek románul a színpadon és nem játszik román egyenruhában Románia csendőre. Már francia sapkát nyomtak a csendőre fejére, sőt a király képét is levették a színpadról.

A szigurancaának jogforrás Mihailescu Olt, de nem jogforrás a miniszter, aki a darabot engedélyezte és nem jogforrás a miniszter, aki a darabhoz gratulált.

Ezekről a vidéki kiskirályokról már meg kellene szabadítani a vidéki nőro-sokat, mert ezek a kiskirályok nevelés-gessé teszik a nagy minisztereket és a nagy minisztériumokat.

Mihailescu Olt menti a román hazát az aljas irredentizmustól és dezavualja a minisztert, — aki — szorinte — nem tud egy a házára vigyázni, mint egy határ-szélj város utlevél-ügynöke.

Es ez mindaddig így lesz és így marad, míg a miniszter egyszer a beugratott sziguranca ellen fegyelmet el nem rendel, amia meg nem tanítja az alantas közegeket, hogy ebben az országban is van hierarchia és ebben az országban is a miniszter mégis csak van olyan nagy ur, mint Mihailescu Olt, aki pedig ügynök és lapszerkesztő.

2 UJ MODELL

Allegro

Egy aparátusban egyesítve fenőkö és lehu-zóbőr. Feni egy és két oldalon a pengéket.

Biztosítja a tökéletes beretvalkozást.

Nikkelezve Lei 600
Oxidált Lei 400.

Nagy tökéletesítés

A fenőköre és lehu-zóbőrre beallított fenőtest (penge) villam gyorsan forog. Kapható késfenő és más szakmabeli üzletekben. Díjmentes prospektusokat

Küld a vezérképviselő: C. I. C.

Str. Emancipa: 5, București

A Marmorosch-bank kényszeregyezése

Bukarest, december 22.

Az ilfovi törvényszék előtt tegnap és ma szavaztak a Marmorosch-bank betétesei arra nézve, hogy elfogadják-e a pénzügyintézet által felajánlott kényszeregyezési kvótát. A szavazást Vasilescu bíró vezette és azon mintegy 500 betétes személyesen vett részt, míg a többiek irásban foglaltak állást. Elsőnek Károly király és M. haly vajda irásos szavazatát olvasták fel, akiknek szintén van betétjük a bank-nál. A tegnapi nap folyamán egy millió és egy negyed millió lejt képviselő szavazatot adtak le, míg a mai napon a leadott szavazatok összeréteke elérte azt a többséget, amely a Marmorosch-bank kényszeregyezési eljárása a mai nappal megindult, még pedig abban a formában, ahogyan azt már ismertettük, vagyis a 20 ezer lejes és azon alul levő betétesek azonnal visszakapják pénzüket, a nagyobb betétesek pedig három év alatt jutnak hozzá betétjeikhez.

Mindent beismer a gyilkos táncban

Kolozsvár, december 22.

Vulpeanu Augustinnak, a kéjgyilkosság gyanúja alatt letartóztatott és Magyarországról visszatoloncolt beszüccsei tanácsának ügyéb n a bűnügyi nyomozás teljesen befejeződött. A kolozsvári törvényszék vizsgálóbírája a tanuk egész seregét hallgatta ki a vizsálat során, s többek között a meggyilkolt Greavu Flaviu diák szüleit is szembesítette Vulpeanuval. Az ügyészségről kiszivárgott hírek szerint az újabb kihallgatások rendjén Vulpeanu teljesen megtört és beismerő vallomást tett. Ügyében egyébként a kolozsvári törvényszék január első felében fogja a főtárgyalást megtartani.

A nemzeti parasztpárt husz hektárig köveleli a konverziót

Bukarest, december 22.

A konverziós javaslat ügyében ma döntő fordulat állott be. Ugyanis ma kollektív volna a pártközi bizottságnak megkezdnie a javaslat kritikáját, aighogy azonban a kiküldöttek összeültek, a nemzeti-parasztpárt delegátusai már is felállottak és bejelentették Calimanescu elnöknek, hogy a tanácskozástól visszavonulnak, mert a konverziós javaslatot nem tartjuk elég radikálisnak. Egyidejűleg ellenjavaslatot terjesztettek elő, amelynek főpontja az, hogy a konverziós eljárás husz hektárig terjesztessek ki. Az ilyenformán sok válságon keresztülment konverziós javaslatot január első napjaiban veszik ismételt tárgyalás alá.

Modern Mozgó

BRASSO
Tel 518

Ma kedden szenzációs attrakció

Új leldolgozásu hangosfilm

A Notre-Dame-i toronyőr

LON CHANEY-vel a főszerepben

Hugo Viktor rendezése nyomán

A nap

EGY FRAPPÁNS NYILATKOZAT

A napnak kétségkívül ha nem is legnagyobb, de legpikantérisabb esemény: az a cikk, melyet Kaufmann Oszkár, a bukaresti Banca de Credit vezérigazgatója írt a Neues Wiener Journal ma ideérkezett számába. Ennek a cikknek néhány megkapó, sőt mondhatnók, példátlanul frappáns részletét idéitjuk a boldog román állampolgárok okulására:

— Elmondhatjuk, hogy egész Romániában senkinek se kell éhezni vagy fagyoskodni. Szinte senki sem éhez, vagy fázik. A lakosság, a világkrisis ellenére, is túl van a napi gondokon.

Ha Ön elkészül a bukaresti főpósta háta mögött, akkor hamarosan szemébe fog tűnni egy barokk-stílusú márványpalota. Lépjen be a dusan aranyozott vasráccsal pántolt főkapun és óriási hallban találja magát. Jobbfele széles és szőnyeg borított márványlépcső kigyózik fel az emeletre, melyen oldalt felett folyosók húzódnak. A falakat ragyogó freskók borítják.

A folyosókon szolgál hada ödög. Egyik bevezeti a mindenható vezérigazgató titkárságához.

— Kaufmann ur el van foglalva...

Sohasem fogad senkit. De, ha szerencséje van, bepillanthat a szobájába. Képzzen képen. Képek. Kábitó Havanna-illat terjed a levegőben.

A kapu előtti ragyogó Mercedes-autó várakozik.

A palotát télen gőzfűtés melegíti, nyáron viszont mesterséges eső hűti reggeltől estig a kánikulát.

Kaufmann urnak pazar fényűzéssel berendezett villái vannak. Már nem is ingyen. Anyira mindegy neki, mit eszik, hogy érezze magát, borjupörköltet tálnak-e fel neki, vagy pedig kínai fecskefészkét.

Hiába mondanók neki, hogy ezren és ezren alszanak az utcákon, a padokon s hogy tízezer és tízezer nyelki az éhkoppot, ő semmiesetre se hiszi el.

S így valószínű, hogy a fenti sorokat tiszta meggyőződéssel írta le a Neues Wiener Journal-ban.

De nézzük tovább:

— Nagy vonásokban a román népgazdaság, mindenekelőtt a világhelyzettel összehasonlítva, kielégítő képet nyújt.

Hm!

Csupán az utóbbi néhány hónapban három nagybán adta be a kulcsot, hogy a kisbancokból s iparvállalatokból ne is beszéljünk. Az agrárválság mélypontján áll. A kereskedelem agonizál. A kisipar már nem is agónizál. Böles államférfiaink azon törik a fejüket, hogy vajjon defláció-e, vagy infláció? A hivatalnok nem kap fizetést, a nyugdíjasnak tegnap szép napja volt, mert a pénzével álmódott.

S akkor Kaufmann azt mondja, hogy...

De mond ő még különbet is:

— Megemlékszem a munkanélküliségre. Azok a néhanjak, akik elvesztik állásukat, ha saját szakmájukban nem is tudnak elhelyezkedni, de rokonszakmában rendszerint gyors és kielégítő megoldást nyújtó foglalkoztatáshoz jutnak.

Sajnos, a cikk a Neues Wiener Journal 19. ik oldalán van, ahol ez a világkép sohasem szokott humorit közölni. Így eredei feltételestik, hogy kiváló bukaresti bankvezérünk mosolyt akart fakasztani ajkainkról, megdől.

De ha nem vice, akkor vajjon mi lehet ez a Kaufmann-féle cikkely?

Mely szerint nincs munkanélküliség s el lehet helyezkedni.

Nem történt itt valami fatális tévedés? Kaufmann írását valószínűleg 20 esztendővel ezelőtt küldte el Bécsbe, s a román posta... öle kitélik.

A Journal pedig most közölte.

Inkább ne közölte volna.

LE A KOPONYÁVAL!

Már régen sejtettem, hogy a fejnek egyre nagyobb szerepe van az ember életében.

Ma meghívót kaptam egy előkelő bukaresti nőtől, a Maison Française-ba, ahol, — bármit hihetetlenül hangozók is, — a régi rendtől eltérőleg, már nem a tanuló fejét, hanem a lábát veszik igénybe a francia nyelvi anitásánál. Az új rendszer mestere egy brassy urleány, aki valóban kápráztató, — hogy s mondjuk csak, — kéz- és lábügyességet fejt ki acélból, hogy a gall idiómát beleperje a kisi nebulók és a felnőtt előkelőségek fejébe, illetve lábába.

Az új szisztéma a nyelvtanulást ritmikus

Ingyen küldöm szülőleltványt és gyűjteményt, arjegyzékeket,

mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szülőbi tokosra néve megküldhetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen-át, a vesztés, míg át nem olvassa szülőleltványt és gyűjteményt. Cím:

I. Szűcs szülőleltvány, Diosig (Jud. Bihor) No. 32.

tornával és táncsal köti össze. Ha a gyermek valamilyen játékos mozdulatot tesz, azonnal elmondja hangosan a mozdulat francia nevét és zenei aláfestését.

— Triole... blanche... noir...

A szisztéma egyébként is természetes rapaszkodásokkal tanít. Így például a gyermekek a legkülönbözőbb állatokat utánozzák: ugrálnak, mint a bakkecske, futnak, mint a ló, hízlelegnek, mint a macska... s mindezt franciául.

A felnőttek viszont az állati mozdulatoknak megfelelő, de már civilizált taglejtésekkel könnyítik a nyelvtanulást. Tehát táncolnak.

Az egész meglepően ügyes

Kár, hogy reumások részére hasznavehatellen.

KOMOLYSÁG

Jorga lapja már napok óta azt írja, hogy az ellenzék komolytalan.

Ugy látszik, Jorga csak egyetlen komoly ellenzékist ismer: Argetoianut.

BECSUKTÁK A PARLAMENTET

Ma becsukták a parlamentet s így néhány hétig nem lesz botrány, se pofozkodás.

A parlamenttel egyidejűleg szüntették be az iskolákban is az oktatást. Ezzel kapcsolatban furcsálnunk kell, hogy a közoktatásiügyi minisztérium a diákok szünidei magaviseletének ellenőrzésére, minden városban külön bizottságokat nevezetett ki. Illetőleg azt furcsáljuk, hogy a kormány csak a diákokat ellenőrzi és semmi gondot sem fordít a professzor-képviselőkre, akik, — mint Popescu ur, — oly különösen tudnak csalni a szavazóurna körül.

Egyébként a kormánytöbbség tagjainak javarésze már tegnapelőtt elutazott a fővárosból. Előzőleg engedélyt kértek a távozásra, — legalább így meséli az Adeoverul, — Pompeitől, a kamara elnökétől. Pompei először indígalódott:

— Dehát hova gondoltok? Ki szavazza meg majd azt a sok törvényt?

A képviselők megmosolyogták a naiv elnököt:

— Hogy ki? Majd szavaz Popescu helyettünk...

Egyébként, ami a törvényeket illeti, azokból tényleg rendkívül sok van. Sőt még ennél is több. Valóságos törvény-zápor.

Végre egy pont, ahol az új rezsim találkozik a régievel.

(m.)

— Malek meglátogatja Magyarországot. Newyorkból jelentik: Buster Keaton, a világhírű filmsztár felesége, Norma Talmadge kíséretében európai körutra indul. A kitűnő „Malek” januárban Budapestre is ellátogat.

— A végzetes zsiró. Tudósítónk jelenti: Érszöllös községben Csokmai Endre gazdálkodó szivességből többeknek zsirált váltót. Ebből kifolyólag összes ingó és ingatlanára árverést tűztek ki. E feletti elkeseredésében istállójának padlásán felakasztotta magát.

— Milyen idő lesz? A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint változó-kony idő várható, kisebb havazásokkal és lénvegtelen hóváltozással.

— Újabb támadás készül a vasuti alkalmazottak ellen. Csikszeredáról jelentik: A megrémített és egészen indokolt félelmükben tanácsalannul álló vasuti munkások panaszkodó előadása szerint a csikszentmártoni állomásfőnök felszólította őket, hogy haladéktalanul irjanak alá egy nyilatkozatot, amelyben minden eddig szerzett jogaikról lemondanak. Ha ezt a nyilatkozatot nem írják alá, — úgy mondja az állomásfőnök — azonnali hatállyal elbocsátják őket a szolgálatból. Az állomásfőnök felsőbb rendeletre hivatkozik. Állítolag a vasuti vezérigazgató-ság adta ki neki a parancsot, hogy szerezzen a munkásoktól ilyen értelmű nyilatkozatokat. Ha ez igaz, úgy azt jelenti, hogy minden állomásfőnök megkapta a vezérigazgatóság rendeletét s ennek értelmében minden állomáson feltették a kérdést a szerencsétlen vasuti munkásoknak: vagy lemondotok minden eddig szerzett jogaitokról, hogy azután nyugodtan, kényelmesen kidobáshassunk benneteket, vagy pedig már most, télviz idején, karácsony előtt mehetitek, amerre akartok s aztán pereljete, ha ki tudjátok huzni az időt addig, amíg a bíróságok igazságot szolgáltatnak nektek. E pillanatban nem tudjuk, hogy egvéni akcióról, vagy általános támadásról van-e szó a szerzett jogok ellen, amelyekből már eddig is jócskán eldoboztak a vasutnál. Most mindent elakarnak venni?

— Mai dráma. Tasnádról jelentik: Jäger Agoston a tasnádi járás Dobra községében működött mint „jőtevő”. Busás kamat ellenében az Amerikát járt „nábob” kisebb-nagyobb összegekkel — de annál nagyobb kamat ellenében — mindig „kiszegítette” a vidék lakosait. Többek között Pongrácz Lajos és László is, hogy a költéséges bekebelezést elkerüljék az „amerikai nábob”-hoz fordultak kölcsönért. A

kamatot és a tőke részleteit azután mind- eddig rendszeren fizették de most haladé- kot kértek. A válasz erre az volt, hogy nincs haladék, mert ha ma nem tudnak, akkor holnap éppen nem fognak tudni. Az „amerikai nábob” tehát megjelent fiai kíséretében az adósainál inke... Az adósok hivatkoztak a mai rossz gazdasági viszonyokra, végül is ismét haladéket kértek. Jägerék ezt nem voltak hajlandók megadni, szó szót hozott, majd Jäger Agoston egy erős lendülettel bicikliját beleszurta adósának, Pongrácz Lászlónak nyakába, majd a meglepődött Lajost szurkálták össze. A helyszíne kiszállt. dr. Binder körorvos a két Pongráczot beszállította a közkórházba, ahol László azonnal meghalt, míg Lajos a halállal vívódik. Jäger Agostont fiaival együtt a csendőrség letartóztatta és beszállította a zilahi ügyészségre.

— A pénzügyigazgató elutazott — nincs nyugdíj. Csikszeredáról jelentik: A csikszeredai nyugdíjasok, a pénzügyigazgató szombati ígérete értelmében hétfőn újra megjelentek illetményeikért, de azt a választ kapták, hogy az igazgató hirtelen Bukarestbe utazott s helyettese sem fizethet.

— Véres lett a damaszkuszi penge. Jezsálemről jelentik: Damaszkusz környén a közeledő választásokkal kapcsolatos heves agitáció véres forrongást eredményezett. A tömeg és a bennszülött rend őrség között több összetűzés volt, amelynek 20 halott és sok sebesült esett áldozatul. A kormányzósg kihirdette az ostromállapotot és a választások bizonytalan időre való elhalasztását. Ugyanakkor a bennszülött rendőrséget francia sorkatonasággal cserélte ki, mert behízyonodott, hogy az eddigi karhatalmi alakulatok is résztvettek az elmérgesedett választási agitációban.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendszerben legyen, ez pedig a természetes. Ferenc József keserűviz használatával érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangozva dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkájukon feltüntetett lejáratot! A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodjannak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

— Inségakció Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Dr. Joan Popa, a városi interimár bizottság elnöke inségakciót indított, amely, tekintve hogy a társadalom minden rétege felkarolta, máris sikeresnek könyvelhető el.

— PERZSASZÖNYEG-KIALITÁS BRASSÓBAN. Még eddig nem létező első áron adunk el perzsaszőnyegeket, művészi kivitelben. Brassó, Weisz Mihály-utca 20. Kérjük megtekinteni kiállításunkat. (be)

— Hatalmas turista forgalom lesz a karácsonyi ünnepek alatt a brassói hegyekben. Mint értesülünk, a brassói havasokon levő menedékházak valamennyiében a karácsonyi ünnepekre óriási számú előjegyzés történt és az idei tél meg fogja hozni a havasok rekordforgalmát. Különösen a sisport hívei keresik fel nagyszámban a hegyeket. A Nagykőhavas. Keresztényhavas és Bucsecs nemcsak Brassó és környéki hanem bukaresti turisták százaival is népes lesz.

— Ötvenezer lej munkanélküli segély. Szatmári tudósítónk jelenti: A kormány a szatmári munkanélküliek részére ötvenezer lej segélyt utalt ki. A város nagyobb összegű anyagi hozzájárulást kért munkanélküli segélypénztárához, de mindössze ötvenezer lejt kapott. Ez az összeg edes-keves, ha számba vesszük, hogy naponta több, mint kétszáz ember ebédet már a munkanélküliek konyháján.

A B. L. karácsonyi száma

Gazdag és változatos tartalommal jelenik meg holnap a B. L. karácsonyi száma. Amit a kiadói és újságírói öle- tesség felgyújthat, azt most mindet du- san tesszük le az olvasó asztalára. A napi, legfrissebb s ezuttal még ki is bő- vitett hírszolgálaton kívül vaskos szép- irodalmi, közgazdasági és ifjúsági mel- léklet bő olvasmány lesz közönségünk- nek a háromnapos ünnepi szünet alatt. A szépirodalmi részben megszólaltat- juk a legnagyobb élő magyar regény- író, Moricz Zsigmondot, aki egyik gyönyörű elbeszélését küldte el a B. L. olvasóinak és Tamási Áront, az új ge- neráció egyik legmarkánsabb képvisé- lőjét ugyancsak hosszabb lélegzetű, re- mekbekészült novellával. Kivülük a B. L. egész gárdája érdekesebbnél-érde- kesebb írásokkal vonul fel. A ma élető közgazdasági problémáinak megvilá- gítására Fellner Frigyes, a hírneves pes- ti közgazdasági professzort, továbbá dr. Böszörményi Sándort az UGIR ügyve- zető igazgatóját kértük fel, akik mellett belső közgazdasági szakíróink szerepel- nek élető aktualitáshoz frappáns cikke- kel. Az asszonyok részére külön me- glepetés lesz párisi munkatársunk, Mándy Ilona eredeti modellekkel il- lusztrált divatbeszámolója a tavaszi di- vatkreációkról. Az ifjúsági rovatban, a mely ez alkalommal szintén kibővített terjedelemben jelenik meg, számos él- vezetes elbeszélést, apróságot, sok rej- vényt talál a B. L. lelkes és hü gyer- mekserege. A hatalmas terjedelmű ka- rácsonyi számot rengeteg rajz és fény- kép is gazdagítja. A B. L. hatalmas ter- jedelmű száma: 10 lej.

— Eddig huszonegy nagybányai kom- munistát tartóztattak le. Nagybányáról jelenti tudósítónk: A nagybányai és a bányavidéki kommunista-sejtek letele- zésével kapcsolatban egyre több és több gyanús embert tartóztatnak le. A szat- mári ügyészség fogházába a mai napig huszonegy olyan egyént szállítottak be, akik alaposan vannak gyanúsítva azzal, hogy a sejt-rendszer felállításánál köz- reműködtek. A letartóztatás Nagybányán még egyre folyik. A rendőrségnek az az álláspontja, hogy a sejtek centrumáig még mindig nem érkezett el és egészen bizonyosra veszi hogy ennek a szerveze- tek vezetői is voltak, akiket nem tudnak kinyomozni mert a vezetőket maguk a sejtőfőnökök sem ismerték.

★ TALÁLTATOTT vasárnap este az Apolló mozgóban, a 7-9 óras előadás után, egy női ridikül, pénzzel, kulcsokkal, stb. jo- gos tulajdonosa átveheti a Brassói Lapok ki- adóhivatalában.

★ SEBŐ MIKLÓS MÉG KÉT NAPIG BRASSÓBAN. Tekintettel az óriási sikerre és a brassói közönség minden rétegében meg- nyilvánuló, általános érdeklődésre, az Astra- mozgó igazgatósága felkérte Sebő Miklóst, hogy brassói vendégszerelését hosszabbítsa meg. Brassó közönségének így alkalma nyílik Sebő Miklóst újra meghallgatni, miután ven- dégszerelését folyó hó 22-23-ra, kedd, szer- dára prolongálja, amikor is teljesen új mű- sorral lép hallgatói elé az Astra-mozgó min- den előadásán. (e)

— A PARLAMENT LEGFIATALABB KÉPVISELŐJE. Marosvásárhelyről jelenti: A marosmegyei parlamenti képviselők négy- sorában érdekes változás történt amiatt, hogy Hatieganu Gyula dr., kolozsvári egye. emi or- vostanár lemondott képviselői mandátumáról s lépését a kamara is tudomásul vette. He- lyét a kamarában Coupe Jonel marosvá- r- selyi 25 éves ügyvédjelölt, Ciupe itéletáblat elnök fia foglalta el, mert a marosmegyei listán sorrendben ő következett Hatieganu professzor után. Ciupe Jonel fiatal kora el- lenére is érdekes politikai karrierért futott be mert jelenleg tagja a városi interimár bizot- ságának és mint ilyen, egy alkalommal két napig, mint polgármester vezette is Maros- vásárhely ügyeit. Ő lesz egyébként a jelen- legi román parlament legfiatalabb képvisé- lője.

BRASSO

„Modern Mozeó”

Telefon. 518

Karácsonykor!

A legnagyobb német filmoperett sláger

„ŐSZI MANÖVER”

(RESERVE HAT RUH)

2
ÓRÁS

HARSANY
KACAGÁS

Főszerepben:

LUCIE ENGLISH
PAUL HÖRBIGER

2
ÓRÁS

HARSANY
KACAGÁS

NÉLKÜLÖZ, ÉHEZIK, DIDEREG A PECEPARTI PÁRIS

Felére esett Nagyváradon a kenyérfogyasztás. A husevésben 75 százalékkal a csökkenés. Harmadára apadt a piac forgalma. 65 százalékkal kevesebb tüzelőt használnak el a nagyváradiak

Nagyvárad, december 22.

Peceparti Páris, Ady Endre, Bonboniere-kabaré, Pollák mama, pompás kávéházak sora, kacagó korzó, remek éttermek, csinos hölgyek, elegáns férfiak, bátor kezdeményezés, nyugati szellem, szárnyaló művészet. — ez volt Nagyváradról a közhiedelem. még néhány év előtt. És ez is volt Nagyvárad: eleven forgalom, kedves város, elégedett, vidám, haladó lakossággal.

Ma? ... Nélkülöz, éhez, didereg, nyomorog az egykori peceparti Páris és elnyűtt utjain megkopott nők, vásott ruhájú férfiak, beesett arccal, redős homlokkal, elkésredett tekintettel döngögnének. Hideg, gyilkos nyomor szá-

ka erre a nemrégben még kacagó városra, amelyben ma már az itt élő nyolcvanezer emberből legföljebb ha a tizede él emberi életet.

Az utolsó esztendőben teljesen proletarizálódott Nagyvárad lakosságának zöme, a mely annyira elvesztette fogyasztóképességét, hogy a legszükségesebb cikkeket:

kenyérben, husban, fűszerben, fában és piaci élelmiszerekben álagosan hatvan százalékkal kevesebbet használt el, mint ez előtt egy évvel.

Nagyvárad népének nélkülözése, néhány beszélgetésben és egy csomó tragikus számadatban itt mutatjuk be:

Nem fog a kenyér

Hatalmas, tiszta péküzletekben gusztusos sütemények, napjában háromszor sütő tőpogós cipők kínálkoznak megvételre. Még az étkezési órák előtt is, amikor legnagyobb szokott lenni a forgalom, üresek a péküzletek. Az Erzsébet-kenyérgyár megszűntette üzemét, az Ágnes-kenyérgyár a csőd felé halad. Ez a két gyár látta el kenyérrel a tömegszükségletet, amely különösen az utolsó hónapokban katasztrofálisan csökkent.

Nagyvárad legelőkelőbb péküzemét kerestük föl, a Steiner-céget, amely a legnépszerűbb ma Nagyváradon. Steiner Lászlóval beszélgettünk a fogyasztás apadásáról, amely megdöbbentő. A fiatal, de széleslátású, intelligens pékmesternek pontos számai vannak, amelyeket a többi üzemek vezetőivel együtt állítottak össze.

— Most esztendeje, sőt még ez év januárjában is naponta háromszáz métermázsá kenyeret fogyasztott Nagyvárad. Ma a napi fogyasztás alig 180 mázsa. Tehát itt negyven százalékkal apadt a fogyasztás, de figyelembe kell venni, hogy nagyon sok háznál reggelihez, uzsonnához, apró süteményt használtak, ami ma megszűnt. Zsemlik, kiflik, kalácsok fogyasztásában nyolcvan százalékos a visszaesés. Ezek helyett ma kenyeret esznek és így valójában a régi

kenyérfogyasztás ötven százalékos apadást mutat.

— Van valamelyes emelkedés a magánütemésnél, amit a kenyérbélyeg fölfűzött. A külterületen néhol kemencéit építettek és ott sütik a maguk és szomszédaik kenyerét. Kemencéit építettek a törvényszéknél is, ahol a tisztviselők családjai bélyeg nélkül süthetik.

Negyedére esett a husfogyasztás

Nagyvárad 82.000 lakosát százharminc mérszáros és hentes látja el hússal és zsírral. A nagyvágók közötti a Hartmann-cég a legjelentősebb, amely cég egyik főnökével, Hartmann Györggyel beszélgettünk Nagyvárad huszfogyasztásáról.

— Nem hinné az ember, — mondta Hartmann György, — hogy Nagyvárad ahhoz képest, amilyen nagy a gyomra, milyen keveset fogyaszt. A vágóhíd forgalmából és a husiparosokkal folytatott beszélgetésből szinte teljességgel meg lehet állapítani a fogyasztás számadatait, amelyek azt mutatják, hogy Nagyváradon 75 százalékkal csökkent a huszfogyasztás az utóbbi hónapok alatt.

— Tavaly ilyenkor és ez év elején is még hetenként kétszáz marhát és háromszáz sertést vágtak le a nagyváradi vágóhídon. Ma ötven szarvasmarhánál és hetven sertésnél nem kerül több levágásra átlagban hetenként.

— A hentesárakban csak ötven százalékos a fogyasztás apadása, de szalonát, zsírt alig vesznek, úgy, hogy a kövérárúnál a régi forgalomnak 10—15 százaléka csinalják meg legföljebb a nagyváradi husiparosok.

— Az okot pedig csak a pénztelenségben lehet keresni, hiszen ma már a husiparban egészen alacsonyok az árak. Tavaly még a marhahusnak 28, a sertésusnak 36, a szalonának 42—44 lej volt a kilója. Ma 8—10 lej a marhahus, 26 lej a sertésus, 28—30 lej a zsír, kilónként. Hiába azonban az olcsó ár, ha

az embereknek a nyolc lejes husra sincs pénzük.

A szakma bajairól beszélt még figyelmet érdemlő dolgokat Hartmann György. — A husiparban, — mondotta, — a rezszi nemhogy csökkent volna, de bizonyos vonatkozásokban még emelkedett. A munkásság szempontjából olyan elnyomott szakma a husipar, hogy ebben nem lehet redukálni a munkabéreket, hiszen az a szegény mérszárosság és hentesmunkás hajnal előtt már munkába áll és vakulásig dolgozik este. Az üzletberek sem estek, az adó ma is a régi, a mostanihoz négyeszeres forgalom után van kiszabva, sőt a város még fölemelte az idén a vágóhídi díjakat, úgy, hogy ma minden levágó t marhára háromszáz lej a kiadása a vágóhídon.

A husfogyasztásról írva, meg kell emlékezni arról, hogy az idén a baromfi árának nagy esésével emelkedett az aprójószág forgalma, de a nagyváradi piacon a helyi fogyasztás szempontjából ez nem jelent számbavehető emelkedést, mert a piacra kerülő aprójószág

nak tulnyomó részét exportőrök vásárolják össze és szállítják el. A nagyváradi szegény emberek tízezeinek az olcsó baromfira sincs pénze.

TÍZEZREK A HIDEG KÁLYHA MELLETT

Megdermedő, éhes falusi emberek döngögnének szekereikkel csapatosan a nagyváradi utcákon. Bemennek minden házába, kiabálva kínálják az apró szekereken hozott fát, amit odaadnának már akármennyiért, csak vegyék. A naiv városi lealkuszik egy csomót a fa árából és párszáz lejért boldogan viteti haza a fát, amelyről akkor derül ki, milyen kevés, amikor lerakták.

És akinek nincs meg a párszáz leje? És aki még a talvái fa árával is tartozik a fakeskedőnek? Mázsánsként fölívágva, házhoz szállítva. 70—75 lej a fa ára. És boldog, aki 10—15 kilót estére hazavihet.

A fával csaknem olyan szomorúan állunk

Nagyváradon, mint a hússal. A régi, komoly, szolid váradi cégek közül való Schwartz Dezső fakeskedő. Amikor megkérdezzük, hogy miként áll a tűzifa fogyasztása Nagyváradon, egyszerű, rövid, de egész helyzetünket jellemző ké' mondatban válaszol:

— Az adó maradt, ami volt, de a fogyasztás tüzfában 75 százalékkal esett. Így nézünk ki.

Elmondja azután, hogy ez előtt évenként tízenötezer vagon tüzfát használt el Nagyvárad, egy év alatt. Főből a mennyiségből mintegy hatezer vagon a hivatalok, iskolák és kaszárnyák fogyasztása volt, úgy, hogy a magánháztartások évi kilencezer vasuti kocsi fát tüzeltek el. Ebben az évben Nagyváradon 6000 vagon fával kevesebb fogyott el, mint máskor.

A legális fakeskedelem ugyanis az idén mindössze 2500 vagon tüzfát adott el és mintegy ötszáz vagonra tehető az a mennyiség, amit a falusiak törvénytársa vásárolt a lakosságtól.

— A közönség, — mondja Schwartz Dezső, — teljesen pénztelen. Nagyon sokan a tavaly vásárolt fa árát sem tudták kifizetni és alig tudnak annyit vásárolni fából, hogy egy szobát fűthessenek vele. Mindenki összehúzódik. Ahol ez előtt három szobát fűtöttek, ott ma behúzódnak egy szobába és legfeljebb este fűtenek be egy kicsit a hálószobába. A melleti sok háznál megszüntették a tüzelést, kosztot hordatnak, ami olcsó és tüzelni sem kell a konyhában.

A nagyváradi szegénység növekedése az jellemzi legjobban, hogy harmadára csökkent

Mi van a fűszeresnél?

Sorbavettük a fűszereket a Nagypiacról Velencéig, Olaszitól a munkásnegyedekig, megkérdezzük egész csapat nagy fűszerest és apró speccerajost. Végighallgattuk panaszaik zugó árját, hogy néhány fontos adat-hoz jussunk. A nagyváradi nyomorúságnak itt is megdöbbentő dokumentumai vannak.

Az általános fogyasztás a fűszereknél 60—70 százalékos apadást mutat átlagban. A rizsnak, sajtnak, finomabb fűszereknek alig van vevőjük. Ezeknél és a cukorkáknál 85 százalékkal esett a fogyasztás.

Kávénál és cukornál a csökkenés meghaladja az ötven százalékat, míg a teánál 35 percent az esés.

A hitelezés elkerülhetetlen ennél a szakmánál és így még ma is dívik a kontóskönyv, ami már bizonyos jobb módok a jele, mert az egészen szegénynek mégsem hitelez a fűszeres. Ezekre a „jobb mód”-ban levőkre jellemző azonban, amit valamennyi fűszeresnél hallottunk. A kontóskönyvvel nemcsak fűszerért mennek, hanem nagyon gyakran tíz-husz lejes kölcsönökért. A „jobb mód”-nak. Elképzelhető, hogy él akkor itt a „mód” nélküli. És a munkanélküli.

NINCS VEVŐ A PIACOKON

Följártuk a napi piacokat, beszélgettünk

Ujévtől megszűnik a kolozsvári szépművészeti akadémia

Jorga közoktatásügyi miniszter szerint nem érdemes pénzt költeni rá

Bukarest, december hó 22.

A kolozsvári szépművészeti akadémia, amely létesülésétől kezdve csak tengődött a kormányok mostoha elbánása következtében, most megkapta a kegyelemfőfőt. Miután a nemzeti parasztpárti uralom alatt végre sikerült megszereznie nyilvánossági joga elismerését s így érvényessé tennie az általa kibocsátott rajztanári okleveleket.

Jorga közoktatásügyi miniszter fölles-gesnek mondta ki és halálra ítélte.

Jorga közoktatásügyi miniszter ugyanis a napokban egyszakaszos törvényjavaslatot terjesztett be egyrészt a csernovitz zenekonzervatóriumnak, másrészt a kolozsvári szépművészeti akadémiának 1932 január elsejével való megszüntetéséről. A javaslat indokolása megállapítja, hogy ez a két művészet-pedagógiai intézmény amugyis olyan gyenge szervezettel rendelkezik, hogy nem várható tőle olyan eredmény, amely arányban volna a fenntartásukhoz szükséges áldozatokkal. Különben is éppen elegendő az országban két szépművészeti és három zenekadémia.

A Kamara illetékes bizottsága már le is tárgyalta és magáévá tette a javaslatot, amely ezek után ma megszavazásra is került és törvényerőre emelkedik.

Erdély tehát most már az illúzióit is elveszté annak, hogy saját képzőművészeti főiskolája és rajztanárképzője legyen. Nem katasztrófa, de ha már fakarcolásról van szó, ugyanezen indoklással bátran megszüntethető volna a iasii, sőt maga a fővárosi képzőművészeti akadémia is, mert ezek is olyan gyenge szervezettel

Minak szedjen On? Minek szedessen gyermekeivel?

Csukomajolajat, ezt az olajas és undorító ízű orvosságot

ELIXIR PANGADUINE

amely a legfinomabb italnak majkinó-nathól készült: kitűnő és emellett a csukó ná ójai minden hatékony tulajdonságával rendelkezik ezenkívül pedig négyezer olaj és a hűtése.

Xaphaló minden nagyvagygyógyászatban és drogériában.

a tűzifa fogyasztása és szomorúan tanulságos adat még, hogy ezt az egyharmadot is nagyrészt fölaprítva, kis mennyiségekben hordják el. Egy-két öles vásárlások egyre ritkábbak, de annál nagyobb a forgalom a vágott fával a kereskedőknek, valamint a kisebb fűszerezéseknek, akiktől 10—20 kilónként, vagy legföljebb mázsánként hordják el a fát.

Tíz-husz kiló fa. És odakint a hőmérő 33 fokos hideget mutat.

kofákkal és falusi árusokkal, megkérdeztünk egy csapat háziasszonyt és ezektől mindtől a legszomorúbb információt kaptuk arról, hogy mennyire nyomorog ennek a városnak a népe.

Az élelmiszerpiacokon az utolsó hetek alatt a régi forgalomnak a negyedrésze sem bonyolódott le.

Már a múlt évben és ez év elején is erősen érezhető volt a csökkenés a fogyasztásban, de ez a legutóbbi időkben már elérte arányt vett.

Annál szomorúbb ez, mert a nagyváradi piacokon még a mai alacsony árakhoz képest is olcsók az élelmiszerek. A vidék ontja az élelmiszereket Nagyváradra, a piacok, — különösen hétfőn és pénteken, — el vannak árasztva tejfel, vajjal, tojással, baromfival, zöldséggel és főzelékfélékkel, de a piacok készletei alig csökkennek a vásár elmúltával. Csak a kétételes krimpliból fogy valamennyi, meg a három lejes savanyított káposztából.

A tejfogyasztás, a szakemberek adatai szerint, ötven százalékkal apadt, míg a vajnál és tejfölnél hatvanöt százalékos a csökkenés.

A kifizetetlen lakások fűtetlen szobáiban éhezve, fázva várják a bizonytalan holnapot az egykor vidám Nagyvárad elszegényedett, kinlódó, nyomorgó tízezei.

birnak, hogy aligha érik meg azokat az összegeket, amelyeket részükre a jövőévi költségvetésbe beállítottak.

A cseh Nemzeti Bank le-szállította a kamatát

Prága, december 22.

A csehszlovák Nemzeti Bank a visszeszámítási kamatát hat és félről hat százalékra szállította le. A lombard kölcsönök kamatát változatlan maradt.

Egyébként a prágai tőzsdén az elmúlt napokban az a hír terjedt el ugyanis, hogy a magyar kormány a külföldi adósságokra vonatkozó moratórium kimondása során kivételeket tesz egyes papiroknál. A kivételeket megjelölt egy-két papiros értéke erre gyorsan emelkedni kezdett, sőt az egyik értéke 75-ről 130-ra ugrott fel, majd később 140-ben szilárdult meg.

Kérjétek mindenütt a világ legfinomabb „ERN” 101 számú borotvált

Kapható: Max Zisman, Bukarest, Str. Bănari 9. megvételért és ára dró-ként Lei 23

Karácsonyi Vásár!

Vásároljon a B. L. hirdetőinél!

MINDENKI FIGYELMÉBE!

Ha jót, jól és olcsón akar vásárolni, úgy csakis

M. József
„CENTRAL”

Harisnya kötérfi és férfitöltő

áruházában, Brassó, Regele Carol 25, (v. Kapu-u.) szerezheti be szükségletét

Jóitekony intézmények nagy karácsonyi árkedvezményben részesülnek!

Oriási választék! Szolid kiszolgálás!

Vigyázzon a címre!

Sportbakkancsok, skycipők
állandóan raktáron, kézi-
munka

Dánér

BRASSÓ, LENSOR 30

Egyedüli homorú korec-
lya-fenőde és minden vá-
gószerző szakszerű fe-
nése.

SCHONAUER H.,
Brassó, Hirscher-utca 17.

Ajándékozzon karácsony-
ra szép és olcsó kézimun-
kát. — Beszerezhető

Mitzi & Anny Bonfert-nél
Mihail Weiss 6.

Mert Bolonyában van az

üzletem, minden sokkal ol-
csóbb nálam, mint a köz-
ponti üzletekben.

Órák, ékszerek legolcsób-
ban

THIESS FRIGYESNÉL
Vasut-u. 25.

Teasütemény

nagy választékban legfinomabb minőségben, vegye-
sen 1 Kg. Lei 90. Szaloncukorka egész friss 1 Kg.
Lei 100—120. Gyümölcskenyér, ugyisint diós-
mákos patkó 50.— Leitől felfelebb

Flagner cukrászda
Kapu-utca 19.

DERBY

Cipőáruház, Brassó, Kolostor-u. 23

Eredeti bécsi modeljeink megérkeztek!

Oriási választék!

Szenzációs árak!

Tekintse meg kirakatainkat!

Olcsó soson vásár!

Ritka alkalom!

1 pár Bata soson bársony gallérral drapp . . . Lei 149

1 pár Bata soson bársony gallérral fekete-barna Lei 159

1 pár Bata egész lak soson Lei 250

1 pár női Bata tél lakcsizma Lei 350

1 pár gyermek lakcsizma Lei 150

Mindenféle cipőárak rendkívüli olcsó árakban lesznek eladva

„CORSO” GUTH cipőüzlet
Brassó, Weiss Mihály-u. 11.

SKI

teljes, kötéssel készen felszerelve.

	amerikai bák	német körök
4—8 évig	Lei 450.—	Lei 500.—
8—12 évig	Lei 550.—	Lei 600.—
12—15 évig	Lei 650.—	Lei 750.—
Női	Lei 750.—	Lei 900.—
Férfi	Lei 850.—	Lei 1000.—

Ski-botok komplett tányérokka, mogyoró
Lei 90—160-ig

HERMANN GUST

fényképészet- és sportház

Brassó, Kolostor-utca 1. szám.

Karácsonyi-perec

Karácsonyi-rétes

Karácsonyi-kalács

Uj. Schmidts Vilmos

Brassó, Cal. Victoriei (Kut-u.) 9.

**Fehérnemű, harisnya, kötött-
áru ezen védjeggyel**

a legolcsóbb, mert a legjobb.

WEBER ROBERT

BRASSÓ KAPU UTCA 7

**Nagy
karácsonyi
vásár!**

BAHMÜLLER
Cipőáruházában

Hócipő

120

leitől felfele.

Házi cipők

150

leitől felfele

valamint első
rangú sport
utcai- és estélyi
cipők.

Mi a legjobb pénzbefektetés?

Az ékszer és óra vásárlás ha

Fuhrmann János

cégtől veszi Brassó Str. Regele Carol (Kapu-utca) 4 sz

MINERVA könyv és papírkereskedés, Ko-
lostor-u. 13. Eladási árai min-
den verseny. teljelműnek Nagy kiállítás játékaikban. —
Kérem látogatásnak meg és megfogadja nyitni

Praktikus karácsonyi ajándék

a **ZEISS-féle**

PUNKTAL SZEMÜVEG

Bolt & Müller Brassó, Weiss Mihály-u. 26.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOT

legolcsóbban vásárol

FRITZ RIETH-nél, Kapu-utca 8. szám

Órák, briliánsok, arany és ezüst tárgyak. — Legjobb időke-
befektetés. — Napi áron veszek régi aranyat és ezüstöt

Csinos és praktikus ajándékok nagy választékban a

„KINDLEIN”

cég karácsonyi kiállításán kaphatók.

BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-UTCA 26. szám alatt.

Illjés

Optikus és műszerész
javító műhely

BRASSÓ HIRSCHER-UTCA 17.

PETRU PAVEL

Román király udvarszállója és királyi rezsze herceg
Fridrich von Hohenzollern Sigmaringen szállója

átbelyezte üzletét

BRASSÓ KOLOSTOR UTCA 27 SZÁM ALÁ
Vasutas egyenruha és sapka nagy raktár.

**Fényképező gépek,
Manicür és Parium-kazetták,
Köln.vizek, stb.**

szép kivitelben és olcsó árban

Dück és Oyntzen

drogériában veszünk.

O. Friedelt

Brassó, Kolostor-u. 34.

Legolcsóbb beszerzési for-
rás harisnyában és kötött
áruban. — G. B. L. seiyem
harisnya 100 leitől.

1932.

KARÁCSONYI

ZENEALBUMOK

Moravetz — Bárd ára 180 Lei

Nádor Album ára 180 Lei

Rozsavölgyi Alb. ára 180 Lei

Tartalmazzák a legújabb ope-
rettek dalait, táncdalokat, szo-
mori és vig magyar nótákat.

Kaphatók a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSZTÁLYBAN

Brassó, Kapu u. 56—58 az udvarban

Közgazdaság

Csapo'tak e' eget, csanolin már más is...

Egészében kicserélik az Ecsedi Lápleszapoló Társaság vezetését

Szakértő-kormány kerül a társaság élére

Bukarest, december 22.

Nem mult el kormányváltás, sőt ettől függetlenül is egy-egy teljes esztendő az impérium-átvétel óta, hogy a nevezetes Ecsedi Lápleszapoló Társaság körül bajok ne mutatkoztak volna. Szinte szabályos időközökben ismétlődik meg a társaság ellen, hogy csak szedi a Kraszna- és Szamosmenti falvak lakosságától a magas ármentesítési díjakat, de a partmenti földeket ennek ellenére minden ősszel és tavasszal elönti az árvíz. A társaság feladata ugyanis manapság, amikor a tulajdonképpen ecsedi láp már a múlté a folyó ártól való mentesítésben állana.

Az érdekelt gazdák körében újabb ismét nagy elégedetlenség gyűlemlett fel a társaság működése ellen s miután memorandumot küldtek Bukarestbe, a napokban Florea szatmári képviselő vezetésével a társaság ellen terjesztették elé panaszait Valcovici közlekedés- és köz-

mun.ügyi miniszternek.

Flóadták, hogy a társaság vezetése az utóbbi időkben csupa hivatlan ember kezében volt és van, akiket csak a politikai protekció ültetett ebbe a szinekurán tekintett állásba. Ennek folytán hiába fizetik a magas díjakat, a társaság tevékenységének semmi hasznát nem látják s évről-évre jelentékeny vízkárokat szenvednek.

Valcovici miniszter megígérte a panaszoknak, hogy vizsgálat tárgyává teszi az ügyet s a társaság jelenlegi intézőbizottságát rövidesen kicseréli szakavatott emberekkel, akik ténylegesen gondoskodni fognak az ármentesítésről. Ezek szerint az ecsedi társaság élére is szakértő-kormány kerül. Kiváncsiak lehetünk, hogy ezzel meg fognak-e szünni a panaszok, a melyek legalább évente kétszer megújulnak a humoristák által egykor annyi kedvelt Ecsedi Lápleszapoló Társaság működése, helyesebben tétlensége miatt.

A kereskedők és cukorfeldolgozó üzemek nincsenek megelégedve a cukorárak leszállításával

A régi készleteknél a cukorgyárak nem bonlikálják az árkülönbözetet

Kolozsvár, december 22.

A hivatalos lapban már megjelent és így életbe is lépett már a minisztertanács 1866 számú határozata alapján kiadott ipar és kereskedelemügyi miniszteri rendelet, amely a cukorárakat szabályozza. A rendelet szövege szerint is „tulhajtott” cukorárakat a vasúti állomással bíró helyeken a kristálycukornál kilónként 35 lejben, a kockocukornál 35 lejben állapította meg a miniszterium. Azokra a községekre vonatkozólag, amelyeknek nincs vasúti állomásuk, a rendelet megbizsa a vármegyei prefektusokat és a közégi primárokat, hogy számítsák ki azt a szállítási díjkülönbözetet, amely a legközelebbi nagykereskedő, vagy a cukorközpont legközelebbi raktára és az illető község közötti távolság figyelembevételével a fenti maximális áron felül felszámítható.

Ez a rendelet a kereskedők és a cukorfeldolgozó gyárak (cukorkagyárak, tézsfagyárak, konzervgyárak) körében korántsem keltett megnyugvást.

Az érdekeltnek semmi okot nem látnak az öröme a cukorárak leszállítása mi-

att, mert az évekig tartó nagy harc a kormány és a cukorkartell között végeredményben apró kis egérként hozta a világra.

Mert akárhogy nézzük is a dolgot, mindössze 2 lejes redukció történt alapjában véve és ez is csak azokat a városokat és községeket érinti, amelyeknek állomása van, míg a többi helyeken még ennyit sem. Különösen elégedetlenek azok a vizontelárusítók és cukorfeldolgozó üzemek, amelyek tele vannak még magasabb áron vett készletekkel vagy kötésekkel. Ezek most természetesen kénytelenek leszállítani a maguk árait tekintet nélkül arra, hogy régi, vagy új cukrot használtak, ellenben a cukorgyárak nem hajlandók nekik a megfelelő bonifikációt megadni. A kartell vezetői még arról sem akarnak hallani, hogy a régi áron vett, de még fel nem használt rak-tárkészleteknél tegyenek megfelelő árendoményt. Emiatt a nagykereskedők és a cukorfeldolgozó üzemeket érzékeny veszteség fogja érni a régi készletek ki-árusításánál, miután a kartellel folytatott bonifikációs tárgyalások eredményre nem vezettek.

Befejezés előtt a román-német gazdasági tárgyalások

Bukarest, december 22.

A Berliner Tageblatt értesülése szerint a Berlinben folyó román-német gazdasági tárgyalások befejezéshez közelednek. A tárgyalások folyamán a delegátusok azor voltak, hogy úgy Németországnak, mint Romániának a saját gazdasági szempontjainak megfelelően bizonyos előnyöket biztosíthassanak. A jegyzőkönyveket amely Németországnak jelentős eladási piacot biztosít Romániában, Románia részéről Cezar Popescu, német részről Von Poss. írta alá. Az új szerződést a napokban véglegesen aláírják és az, miután mindkét állam kormánya jóváhagyta, 1932 január 1-én életbe lép.

Városokban megengedik a vasárnapi sör- és borárusítást

A szeszmonopólium nem fogja az italmérők szerzett jogait megcsorbitani

Kolozsvár, december 22.

A készülő szeszmonopóliummal kapcsolatban a Vendégipari Munkaadók Országos Szövetségének főtitkára, Szirmai Károly eljárt Bukarestben, hogy az új rezsimben igyekezzék az italmérők és egyéb vendégipari üzemek érdekeit biztosítani. Az akció kielégítő eredménnyel járt, amennyiben a pénzügyminiszteriumban komoly ígéretet tettek arra, hogy a bevezetendő szeszmonopóliumból kifolyólag a szerzett jogokat semmiféle sérelem nem fogja érni.

A pénzügyminiszteriumban egyébként igen fontos rendeleten dolgoznak, amely a vendégipar egyik legrégibb és nagyon sokszor felpanasztott sérelmét lesz hivatva orvosolni. Ez a sérelem abban áll,

hogy a Madgearu-féle szesz törvény immár hirtette vált 205-ik szakaszának normályos szövege miatt megtiltották a városi éttermeknek és sörcsarnokoknak a vasárnapi és ünnepnap délelőttjén való ki-mérést. Fokozta ezt az egzisztenciális ér-dekeket sújtó sérelmet az a körülmény is, hogy a törvény nem világos rendelkezéseit az egyes helyi hatóságok különfé-leképpen és legtöbbször is önkényesen al-kalmazták. A miniszteriumban most ké-szülő rendelet végleges interpretálása lesz a 205-ik paragrafusnak, még pedig olyan értelemben, hogy a városi éttermek és sörcsarnokok a jövőben vasárnap és ünnepnap délelőtt is árusíthatnak sört és bort. Az új rendelet január első napjaiban fog megjelenni.

Perbefogják a CFR-t a tüzfakiviteli szindikátusnak adott szállítási monopóliuma miatt

Kolozsvár, december 22.

A puccsszerűen és hangos botrányok között megalakított nagyváradi tüzfaki-viteli szindikátus még mindig izgalom-ban tartja azokat a faipari köröket, ame-lyek joggal látják legfontosabb érdekeiket kszolgáltató néhány befolyásos és sokat akaró vállalkozónak. Ezt

az izgalmat új lángra lobbantotta fel a CFR hivatalos lapjában most megje-lent 181453 számú rendelet, amely köz-li az összes vasúti állomásokkal, hogy Magyarországra szóló tüzfakészleteket és fűréshulladékokat csak azoktól fo-gadhatnak el szállíásra, akik herako-dás előtt fel tudják mutatni a SEL (Sindicatul Exportatorilor de Lemne) autorizációját.

Szakkörök véleménye szerint ez a ren-delet egyenes ellentmondásban van a nemzetközi vasúti egyezmény 5-ik cikké-vel, amely megegyezik a CFR üzletsza-bályzatának 47-ik szakaszával. Az idézett paragrafusok a vasut fuvarozási köteles-

ségét szabályozzák és egyben pontosan előírják, hogy a vasut milyen esetekben utasíthatja vissza a feladott áruk továbbí-tását. Ezekben a kivételes esetekben vi-szont sehol sem szerepel a tüzfakészlet, mint a fuvarozás megtagadásának in-doka.

A vasutnak nincs joga más feltételek-hez kötni bármilyen áru szállítását, mint amelyeket a nemzetközi egyez-mény és a saját üzletszabályzata előir. Ugy értesülünk hogy számos tüzfater-melő perrel készül megtámadni a CFR vezérigazgatóságát a SEL-rendelet miatt.

Mégis csak szokatlan dolog, hogy egy állami intézmény egy kis csoport részé-re évenként 9 millió munkanélküli jövedelmet ajándékozzon (a kiviteli kontingens 80 ezer vagon és egy vagon autorizációjáért 110 lejt szednek) egy egész termelési ág rovása-ra, azonkívül pedig ugyanezen néhány ember kezére játsza minden verseny ki-zárásával az egész magyar tüzfapiacot.

Erdélyi Karácsonyi Vásár

Vásároljon a B. L. hirdetőinél!

Ha a készítményű karácsonyi csokoládék, szaloncukorkák és egyéb édességek a legolcsóbbak a „GREGUSS” cukrászdában DEVA.

„HALLO” Földműves és Üljőbírók! A nemes prém állattenyésztés bizto-sítja Önöknek a biztos ökebe-lekötés a jövődelmező ezú: róka enyészése. Erdélyi és Norve-giai Mona-Pel dnyárm devali fiok-telepén, Str. Emnescu 11, ahol az állatok is megtekinthetők.

Uri és női divatcikkekben leszállított árak mellett nagy karácsonyi vásár a „Dolcsig” cégnél DEVA.

Illatszerek, karácsonyi kasszák, dus választékban nagy karácsonyi árengedmény „Carmen” illatszertár V. Nagv, DEVA.

Játékaruk a legolcsóbbak a „Corso Bazar”-ban DEVA.

Hajszálakat hölgyek arcá-ról, karjáról végleg kiirtá-s, felelősséggel a „Radio”. Artalmatlan, rögtönű ha-tás. A szeri díszkréten küldöm. Ára 250 lej. Hirsch Aladárné, kozmeti-kus, Turda, Str. Cămpu-lui No. 7.

Karácsony öröme legolcsóbban a „Centrala” parfümeriában veho. - TURDA. Piața Mihai Viteazu 45. Karácsonyi szerencse-cso-magok L 30, 40, 50, 70, 100. Kölni víz liter 80 lejűl. Parfüm-szörök Lei 60-tól.

RADIO TECHNICA ifj. Waller Tivadar Alba Julia Str. 5. Vânători 14.

Kaphatók: hálózati gépek 4000 lejűl, telespek gépek 2000 lejűl. Átalakítások, javi árok legolcsóbban!! Rádió-alkatrészek, akku-mulátorok és elemek leg-olcsóbban.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR RÁDIÓKBAN Philips, Standard, Tele-funken, Saba, Lumphon. Emmig, Bécsi Minerva, stb. rádiók gyári áron. RÉSZLETFIZETÉSRE IS! Próbálja ki lakásán a ké-szülékeket, minden vétel-kötelezettség nélkül. MINERVA R. T. RÁDIÓ-SZALON, vezető Hirschfeld Tibor. TURDA, Piața Mihai Vi-teazu 12, Stepper cuk-rászda felett.

Ha jól akar öltözkölni, keresse fel Pop nőiszalont. A legkényesebb ízléseknek is kielégítést vállalja. Alba Julia, Str. Rosior 4 Pósta mellett.

BON 20 százalékos értékig, dr. Er-délyinél. Parfümeria Ideal Targu-Mures. Nagy karácsonyi vásár!

Kérje mindenütt a közkedelt Albajulia önborozva pengét 5 Leiért Főlerakat Salamon Mátyás ALBA JULIA

„HOTEL PENSION CENTRAL” IIMISOARA I. LLOYD-SOR. Legmodernebb kényelemmel berendezve, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz lift Telefon 83 Mérsékelt árak!

Üvegszerű - Nam Rhodoid hangulat-lámpák törékeny - Moshaló Rendelésre: kívánt fazonon és színbe - Egyedül kézi tüző! Soós Viktor, Telefon 45. Tg. Mures, P. ața Mărășești No. 2. - Telefon 45.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Gyári áron. csillár, fali-, éjjeli-szekrény-, asztali lámpák, rádió, villany-körte 30 lej, naponta friss elem 11 lej, mindennemű szerelé-si anyag. Karácsonyi díszkörték. Minden időben szerelő áll rendelkezésre. Rádió- és accumu-lator javítás, töltés. Kölesőn accumula-tor. Üzlet: Főter 44-46. (Bányai-palota). Lakás: Corsó-köz. REISZFEID MINO villanyszerelési vállalata, TARGUM Telefon: 166.

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej. egész kötöttség 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályá-ban.

Dr. Dávid György Román nyelvian és Gyakorló könyv legalkalmasabb a román nyelvnek ma-gánuton. anító nélkül való elsajátítására A 200 oldalas könyv ára portómentesen fűzve 80 lej, kötve 100 lej. Megrendelhető a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

